

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Sistem Izveštavanja o Međunaordnim Transakcijam

(INSTRUKCIJE ZA IZVEŠTAVANJE)

Verzija 4.0 (SIMT)

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Sistem Izveštavanja o Međunaordnim Transakcijama (INSTRUKCIJE ZA IZVEŠTAVANJE)

DECEMBAR 2019

Sadržaj

PREDGOVOR	7
1. UVOD	8
1.1 SVRHA ITRS-A	8
1.2 PRAVNA OSNOVA.....	8
1.3 POVERLJIVOST	8
2. DEFINICIJE	8
3. ZAHTEVI I ROKOVI ZA IZVEŠTAVANJE	11
3.1 ZAHTEVI ZA BANKE.....	11
3.2 ZAHTEVI IZVEŠTAVANJA ZA KLIJENTE	11
3.3 PRAVOVREMENOST EVIDENTIRANJA I IZVEŠTAVANJA ZA CBK	12
3.4 OBRAZAC ZA SOPSTVENE TRANSAKCIJE BANKE	12
3.5 SMERNICE ZA POPUNJAVANJE OBRASCA	12
OPIS	12

Aneksi

ANEKS 1: NALOG ZA ISPLATU ZA KOMERCIJALNE BANKE	15
ANEKS 2: ITRS KODOVI SA KRATKIM OPISOM	18
ANEKS 3. KODOVI SA OBJAŠNENJIMA	30
ANEKS 4. KODOVI ZEMALJA	46
ANEKS 5. ITRS OBRAZAC IZVJEŠTAJA	48

ITRS KODOVI

ROBA	30
110 Uvoz i izvoz robe.....	30
111 Trgovinska razmena.....	30
112 Nemonetarno zlato	30
USLUGE	30
210 Usluge proizvodnje prema fizičkim inputima u vlasništvu drugih	30
211 Usluge održavanja i popravki	30
USLUGE TRANSPORTA	31
Putničke usluge.....	31

212 Vazdušni transport.....	31
213 Pomorski transport	31
214 Drumski i železnički transport	31
USLUGE TRANSPORTA TERETA.....	31
215 Vazdušni transport.....	31
216 Pomorski transport	31
217 Drumski i železnički transport	31
218 Vazdušni transport.....	31
219 Pomorski transport	32
220 Drumski i železnički transport	32
221 Transport cevovodom.....	32
222 Prenos električne energije	32
223 Usluge poštanske i kurirske dostave	32
USLUGE PUTOVANJA	32
224 Poslovna putovanja.....	32
Putovanje u lične svrhe.....	32
225 Zdravstvene svrhe	32
226 Obrazovne svrhe	32
227 Sve ostale svrhe.....	32
228 Izgradnja u inostranstvu	33
229 Izgradnja na Kosovu	33
OSIGURAVAJUĆE I PENZIONE USLUGE	33
230 Direktno osiguranje	33
231 Životno osiguranje	33
232 Osiguranje tereta	33
233 Reosiguranje	33
234 Usluge pomoćnog osiguranja	33
235 Penzije i usluge standardizovane garancije.....	33
236 Finansijske usluge.....	34
TRŠKOVI ZA UPOTREBU INTELKTUALNE SVOJINE	34
237 Vlasnička prava	34
238 Licence za upotrebu, reprodukciju i distribuciju	34
239 Telekomunikacione usluge	34
RAČUNARSKE USLUGE	34
240 Razvoj softvera.....	34
241 Ostale usluge povezane sa računarima.....	34
INFORMACIONE USLUGE	34
242 Usluge novinske agencije.....	35
243 Ostale informacione usluge	35
USLUGE PROFESIONALNOG I UPRAVLJAČKOG KONSALTINGA.....	35
245 Pravne usluge	35
246 Zastupanje, dokumentacija, računovodstvo, revizija, knjigovodstvo i usluge povezane sa po ..	35
247 Ostale profesionalne i razvojne usluge	35
TEHNIČKE, TRGOVINSKE I DRUGE POSLOVNE USLUGE	35
248 Arhitektonske, inženjerske i druge tehničke usluge.....	35
249 Obrada otpada i uklanjanje zagađenja, poljoprivredne i rudarske usluge.....	36
250 Ostale poslovne usluge povezane sa trgovinom.....	36

251 Operativni lizing	36
LIČNE, KULTURNE I POVEZANE USLUGE	36
252 Audiovizualne i povezane usluge	36
253 Ostale lične, kulturne i rekreativne usluge.....	36
DRŽAVNA ROBA I USLUGE.....	36
254 Ambasade i konzulati	36
255 Vojne jedinice i agencije.....	36
256 Ostala državna roba i usluge.....	36
PRIHODI.....	37
310 Dividende i isplate	37
311 Prihodi od ulaganja od vlasničkog kapitala i udela investicionog fonda (portfolio ulaganje) ..	37
312 Kamata.....	37
313 Porezi i subvencije na proizvodnju	37
314 Porezi na dohodak, bogatstvo	37
315 Najam.....	37
OGRANIČENJA I TRANSFER NA NPISH-OVIMA.....	38
316 Naknada zaposlenih.....	38
317 Socijalne beneficije povezane sa penzionim fondovima i socijalnim osiguranjem	38
318 Socijalni doprinosi za penzione šeme i šeme socijalnog osiguranja.....	38
319 Lični transferi	38
320 Lutrije i druge igre na sreću	38
321 Transferi preko operatora za transfer novca koji nisu uključeni gore.....	38
322 Sredstva koja pojedinci šalju kao depozit na vlastiti bankovni račun.....	38
323 Premije i potraživanja neživotnog osiguranja (osiguravač i osiguranik)	38
324 Ostali razni transferi.....	39
TRENTNA MEĐUNARODNA SARADNJA.....	39
POMOĆ STRANOG RAZVOJA IZMEĐU VLADA.....	39
410 Tekući transferi i tehnička pomoć.....	39
411 Kapitalni transferi (veliki investicioni grantovi).....	39
412 Transferi ka NPISH-ovima.....	39
413 Doprinosi koji se plaćaju međunarodnim organizacijama	39
414 Ostalo.....	39
PROIZVEDENA I NEPROIZVEDENA NEFINANSIJSKA SREDSTVA	39
510 Kripto valute (Bitcoin i slična kripto imovina)	39
512 Prodaja neproizvedene nefinansijske imovine (primanja).....	40
513 Otkup neproizvedene nefinansijske imovine (isplate)	40
DIREKTNE INVESTICIJE.....	40
DIREKTNE INVESTICIJE U INOSTRANSTVU	40
610 Kupovina nekretnina u inostranstvu	40
611 DI sa Kosova investira u preduzeće za direktne investicije (DIE) u inostranstvu	40
612 Obrnuto investiranje (DIE stiće kapital u svojoj DI na Kosovu)	41
613 Između sestrinskih preduzeća (nijedno FE ne kontroliše drugo FE)	41
DUŽNIČKI INSTRUMENTI (KREDITI IZMEĐU KOMPANIJA)	41
614 DI sa Kosova daje kredit ili trgovinski kredit svojoj DIE u inostranstvu.....	41
616 Između sestrinskih preduzeća (sticanje dužničkih instrumenata)	41

DIREKTNO INVESTIRANJE NA KOSOVU	41
KAPITAL.....	41
617 Investiranje migranata u nekretnine	42
618 Investiranje svih ostalih nerezidenata u nekretnine na Kosovu	42
619 DI iz inostranstva investira u DIE na Kosovu.....	42
620 Obrnute investicije	42
621 Između sestrinskih preduzeća (sticanje kapitala).....	42
DUŽNIČKI INSTRUMENTI	42
622 DI iz inostranstva daje kredit ili trgovinski kredit svojoj DIE na Kosovu	42
623 Povratne investicije (DI dobija kredit u svom DIE u inostranstvu).....	42
624 Između sestrinskih preduzeća (sticanje dužničkih instrumenata)	42
PORTFOLIO INVESTICIJA	43
710 Kapital uvrštenih deonica	43
711 Kapital neuvrštenih deonica (privatni kapital / rizični kapital)	43
713 Dugoročni dužnički vrednosni papiri (više od jedne godine)	43
714 Kratkoročni dužnički vrednosni papiri (1 godina ili manje).....	43
FINANAIJSKI DERIVATI.....	43
810 Forward	43
812 Opcije, fjučersi, garanti, svopovi itd.....	43
OSTALE INVESTICIJE.....	44
910 Deonice koje nisu deo DI-a i PI-a	44
<i>Ostali kapital je kapital koji nije u obliku vrednosnih papira. Ostali kapital uključen je u ostale investicije, ako to nije direktna investicija ili rezervna imovina.</i>	<i>44</i>
911 Depozit.....	44
912 Zajmovi, dugoročni.....	44
913 Zajmovi, kratkoročni.....	44
914 Ostala potraživanja/obaveze.....	44
REZERVNA SREDSTVA	44
101 Monetarno zlato.....	44
102 Specijalna prava vučenja (SDR)	44
103 Rezervna pozicija u MMF-u.....	44
104 Depoziti.....	44
105 Hartije od vrednosti	45
106 Ostala potraživanja.....	45

Predgovor

Kompilacija statistika platnog bilansa Kosova, koja su kvalitativna, sveobuhvatna i pouzdana, je od suštinskog značaja u formulisanju od strane kosovskih vlasti u cilju uspostavljanja zdravih temelja za održivi razvoj. Objavljivanje visokokvalitetnih proizvedenih statistika pruža vredne informacije za privatni sektor, strane investitore, agencije za evaluaciju i širu javnost uopšteno. Centralna Banka Republike Kosovo (CBK) je od njenog početka radila na razvoju efikasnog sistema za prikupljanje podataka i objavljivanje statistika o ekonomiji Kosova. Statistike platnog bilansa se kompiluju od strane CBK-a od 2004. godine, dok je jedan od glavnih izvora informacija izveštaj o spoljnim isplatama od strane domaćih banaka, nazvan Sistem izveštavanja međunarodnih transakcija (SIMT). Ovaj izveštaj je po prvi put sproveden od strane CBK-a i komercijalnih banaka 2005. godine i unapređen je još dva puta.

Sa zadovoljstvom predstavljam četvrto izdanje Uputstava za Izveštavanje SIMT-a, koji adresira mnoga važna dešavanja koja su se desila u međunarodnoj privredi od objavljivanja trećeg izdanja. Ova Uputstva za Izveštavanje su pripremljena od strane Odeljenja za statistike na osnovu međunarodnih standarda preporučenih od strane Međunarodnog Monetarnog Fonda (MMF) i Eurostat-a. Koncepti opisani u ovim Uputstvima SIMT-a su u skladu sa Priručnikom platnog bilansa i međunarodne investicione pozicije, šesto izdanje, šesto izdanje (2009) kao i prpratnom dokumentu ovog priručnika, Vodič BPM6. Stoga, opširnije informacije o spoljnim isplatama su spremne u ova dva izdanja MMF-a. Nacrt uputstava za izveštavanje je diskutovan sa komercijalnim bankama za komentare. Želim da se zahvalim svim predstavnicima komercijalnih banaka obuhvaćenih u dragocenoj pomoći i njihovom duhu saradivanja.

Uputstva za Izveštavanje SIMT-a imaju za cilj da služe izvestiocima i korisnicima statistika platnog bilansa, pružajući uputstva za prikupljanje informacija za izveštavanje. Ova uputstva za izveštavanje obuhvataju i obrasce izveštavanja, čije je izveštavanje obavezujuće za komercijalne banke koje su licencirane od strane CBK-a. Ovaj pravni aspekt je regulisan Zakonom o Centralnoj Banci Republike Kosovo, br. 03/L-209, i specifikovan konkretnije pravilnikom o statistikama platnog bilansa i međunarodne investicione pozicije, koji je usvojen od strane Odbora CBK-a na sastanku održanom 26. decembra 2013. godine.

Pozivam komercijalne banke koje posluju na Kosovu da poštuju zahteve za izveštavanje koji se prenose u sledećem dokumentu „*Uputstva za Izveštavanje SIMT-a—verzija 4*“ i da počnu sa izveštavanjem u skladu sa ovim uputstvima od marta meseca 2020. godine. CBK će objaviti Uputstva za Izveštavanje SIMT-a na internet stranici CBK-a u nadi da će pomoći bankama u njihovim naporima za osiguranje neophodnih visokokvalitetnih informacija od strane od njihovih klijenata.

Lulzim Ismajli

Zamenik Guvernera

Centralna Banka Republike Kosovo

1. UVOD

1.1 Svrha ITRS-a

1. Priručnik za izveštavanje o međunarodnim transakcijama je dokument koji nudi jasna uputstva u vezi sa evidentiranjem transakcija izvršenih preko komercijalnih banaka na Kosovu i prijavljenih CBK-u. Ova verzija priručnika usklađena je sa preporukama koje nudi Međunarodni monetarni fond (MMF) kroz *Šesto izdanje priručnika o platnom bilansu i poziciji međunarodnih investicija (BPM6)*, kao i primere najbolje prakse iz drugih zemalja.

2. Sistem izveštavanja o međunarodnim transakcijama (ITRS) je institucionalni okvir za prikupljanje informacija u vezi sa međunarodnim transakcijama. Cilj prikupljanja podataka je sastavljanje platnog bilansa (PB) za Kosovo. PB je statistički pregled koji sistematski sažima ekonomske transakcije jedne zemlje sa drugim zemljama sveta tokom određenog perioda. PB sadrži nekoliko kategorija, uključujući robu i usluge, primarni dohodak, sekundarni dohodak, kapitalni račun i finansijski račun. Statistike PB-a objavljuju se mesečno na veb sajtu CBK-a.

1.2 Pravna osnova

3. ITRS je razvijen u skladu sa kosovskim zakonom. 03/L-074 „O Centralnoj banci Republike Kosovo“. Tačnije, član 6. *Pravilnika o statistici platnog bilansa i poziciji međunarodnih investicija obavezuje komercijalne banke na Kosovu da Odeljenje za statistiku CBK-a izveštavaju o ITRS-u*. Prema ovoj pravnoj osnovi, sva fizička i pravna lica koja je odabrao CBK dužna su da dostave tražene informacije CBK-u za statističke potrebe. Izvestioci su dužni da CBK-u nude potrebne informacije za sastavljanje statistike PB-a za Kosovo. Nadalje, isti član određuje različite vrste statističkih izveštaja koje je potrebno dostaviti CBK-u.

1.3 Poverljivost

4. CBK osigurava izvestiocima potpunu zaštitu prijavljenih informacija putem ITRS-a, uključujući organizacionu, fizičku i tehnološku zaštitu podataka. Te se informacije koriste samo za sastavljanje statistika PB-a na Kosovu i objavljuju se samo u agregatnom obliku, bez identifikacije karakteristika banaka ili njihovih klijenata. Prikupljeni pojedinačni podaci se ne prosleđuju nijednoj drugoj strani, uključujući poreske vlasti.

2. DEFINICIJE

5. Metodologija i koncepti opisani u ovom priručniku za izveštavanje su u skladu sa BPM6¹. Ta konzistentnost je u bliskoj vezi sa drugim različitim makroekonomskim statističkim sistemima, uključujući Sistem nacionalnih računa 2008 (SNP 2008 (2008 SNA)).

6. **Rezidenti** su *pravna lica* registrovana i koja posluju na Kosovu (osim međunarodnih i stranih kancelarija za vezu koje se nalaze na Kosovu, uključujući KFOR, UNMIK i EULEX); i *pojedinci* čije se boravište nalazi na Kosovu i koji ne napuštaju Kosovo duže od jedne godine (osim diplomatskog osoblja, studenata i medicinskih pacijenata).

7. **Boravište institucionalnih jedinica** utvrđuje se na osnovu jake povezanosti jedinice sa zemljom u kojoj posluje, izražene kao centar dominantnog ekonomskog interesa. Na Kosovu postoje dve glavne vrste institucionalnih jedinica:

- a. Domaćinstva - pojedinci ili grupe ljudi i
- b. Korporacije, neprofitne organizacije, kao i državne jedinice

8. **Institucionalnom jedinicom** se smatra rezident Kosova ako poseduje kuću/stan, lokaciju koja se koristi za proizvodnju ili drugu zgradu unutar teritorije Kosova u kojoj se ta jedinica bavi privrednim

¹ BPM6 priručnik se može preuzeti sa sledećeg linka: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf>

aktivnostima i transakcijama većeg obima za određeni ili neodređeni, ali dugotrajni vremenski period. Stvarna ili nameravana lokacija u trajanju od jedne godine ili više koristi se kao operativna definicija; Iako je izbor jedne godine kao specifičnog perioda u određenoj meri proizvoljan, usvojen je kako bi se izbegla nesigurnost i olakšala međunarodna doslednost. Boravište domaćinstava se određuje na osnovu središta dominirajućeg ekonomskog interesa njegovih članova. Takođe, boravište pojedinaca određuje se na osnovu ekonomije domaćinstva kojem pripadaju, a ne na osnovu mesta rada. Izuzetak od ovog pravila uključuje diplomatsko osoblje, studente i medicinske pacijente - koji mogu boraviti godinu dana ili duže u drugim zemljama, a da ne promene boravište/državljanstvo. Svi članovi porodice imaju isto boravište. Svaka institucionalna jedinica smatra se rezidentom jedne i samo jedne ekonomske teritorije definisane na osnovu njegovog središta dominirajućeg ekonomskog interesa. Očekuje se da će korporacije i neprofitne institucije imati centar ekonomskog interesa u ekonomiji u kojoj su legalno registrovani i konstituisani.

9. **Nerezidenti** su *pravna lica* registrovana u inostranstvu ili pravna lica čiji je stalni boravak izvan teritorije Kosova (kao smernica može se koristiti pravilo jedne ili više godina, ali ne kao nepromenjeno pravilo: npr. diplomatsko osoblje, studenti i medicinski pacijenti ostaju rezidenti Kosova, mada je trajanje njihovog boravka u inostranstvu godinu ili više). Podružnice i filijale kosovskih preduzeća u inostranstvu su nerezidenti. Strane kancelarije za vezu i predstavnici smešteni na Kosovu nisu rezidenti, kao ni međunarodne organizacije na Kosovu, uključujući KFOR, UNMIK i EULEX. Diplomate, vojno osoblje i drugi strani zaposlenici u takvim organizacijama, kao i članovi njihovih porodica, koji žive na Kosovu i uživaju diplomatski imunitet i privilegije, nisu rezidenti Kosova.

10. **Putnicima** se smatraju pojedinci koji ostaju u inostranstvu manje od godinu dana. Izuzeti su pojedinci (a) koji putuju kako bi radili u vojnoj bazi, ambasadi ili drugim državnim agencijama; (b) koji prate ili ostaju direktno pod zavisnošću pojedinaca iz kategorije navedene u (a); i (c) oni koji putuju kako bi bili direktno uključeni u bilo koje proizvodne aktivnosti za kompaniju koja je rezident izvan ekonomije zemlje. Period od godinu dana ne odnosi se na studente i pacijente koji primaju zdravstvene usluge, tako da se svi njihovi troškovi, uključujući troškove obrazovanja i zdravlja, evidentiraju pod stavkom „*putni troškovi*“.

11. **Transakcija** se sastoji od interakcije između dve institucionalne jedinice postignute međusobnim sporazumom ili zakonom i uključuje transfer ili razmenu vrednosti. Registrovane transakcije u platnom bilansu uključuju transakcije između rezidentnih i nerezidentnih institucionalnih jedinica. Da bi odredio treba li se transakcija prijaviti CBK-u putem ITRS-a, izvestilac treba biti svestan identiteta obe strane uključene u transakciju (rezidenta i nerezidenta). Eksterne transakcije mogu biti posebne ili grupne.

12. **Određena transakcija** uključuje plaćanja izvršena samo sa jednom svrhom i na taj način se za njihovo razvrstavanje primenjuje samo jedan kôd, u skladu sa Aneksom 2. To podrazumeva bruto iskazivanje ili dalja prilagođavanja (otplata drugoj strani uključenoj u transakciju). Na primer, plaćanje uvoza robe predstavlja određenu transakciju (primenjuje se kodom 110), jer se obavlja samo sa jednom svrhom: uvoz robe.

13. **Grupna transakcija** uključuje plaćanja izvršena u više svrha i na taj način se primenjuje više od jednog koda. Na primer, otplata kredita može uključivati 1) plaćanje glavnice, 2) plaćanje kamate i 3) naknadu za bankovni transfer. Ova vrsta transakcije predstavlja grupnu transakciju. U ovom se slučaju kod 912 primenjuje na plaćanje glavnice, dok se kod 312 primenjuje na plaćanje kamata. Ako plaćanje u inostranstvu uključuje elemente čija se svrha menja, svaki će se element u inostranstvu tretirati/evidentirati kao zasebno plaćanje.

14. **Nerezidentni direktni investitor (DI)** je nerezidentni subjekat (ili zajednička grupa nerezidenata) koji ima 10% ili više u stranoj kompaniji. Kompanija može imati više od jednog direktnog investitora, koji mogu biti iz različitih zemalja. Da bi se smatrao direktnim investitorom najveći udeo u vlasništvu ne predstavlja zahtev. Direktni investitor može biti pojedinac, privatno ili javno preduzeće, povezana grupa pojedinaca ili preduzeća, vlada ili državna agencija; ili druga organizacija koja je vlasnik preduzeća iz direktnih investicija, u drugoj ekonomiji koja nije ona u kojoj se isti smatraju rezidentima.

15. Preduzeće za direktne investicije (DIE) uključuje preduzeće osnovano u ekonomiji i koje uključuje nerezidentnog investitora, koji poseduje, direktno ili indirektno, 10% glasačke moći. DIE mogu biti:

- a. Pridružena preduzeća u kojima jedan rezidentni investitor poseduje između 10 i 50% deonica;
- b. Zavisna preduzeća u kojima direktni investitor poseduje više od 50% deonica;

- c. Podružnice-preduzeća u kojima direktni investitor poseduje 100% deonica.
16. **Sestrinska preduzeća** uključuju kompanije sa boravištem u drugim zemljama koje imaju direktne međusobne odnose (npr. imaju zajedničkog direktnog/indirektnog investitora), ali nijedna od tih kompanija nije direktni investitor u drugoj kompaniji.
17. **Ostale depozitarne korporacije** (u daljem tekstu „Banke“) su rezidentne finansijske korporacije i kvazi korporacije, uključujući komercijalne banke i isključujući CBK, čija je glavna delatnost finansijsko posredovanje. **Klijent banke** može biti nefinansijska kompanija, banka, neprofitna institucija koja služi domaćinstvima (NPISH), državne jedinice, uključujući socijalno osiguranje i penzione fondove, pojedince itd.
18. **Preduzeće** je institucionalna jedinica sa kapacitetom proizvodnje robe ili usluga. Preduzeće može biti korporacija, kvazi korporacija ili nekorporativno preduzeće.
19. **Monetarna vlast je** Centralna banka Republike Kosovo (CBK).
20. **Opštu vladu** čine sve državne institucije (Parlament, ministarstva i njihova odeljenja, sudovi, opštine, itd.).
21. **ID banke** prikazuje matični broj banke. Označeno dvocifrenim numeričkim kodom dodeljenim u skladu sa CBK pravilima i propisima.
22. **Datum transakcije** je datum na koji se transakcija odvija, npr. datum kada se nalog klijenta tereti ili kreditira.
23. **Rezidentni klijenti** su *pravna lica* koja su registrovana i posluju na Kosovu, kao i *pojedinci* čije se boravište nalazi na Kosovu i koja ne napuštaju Kosovo duže od jedne godine (detaljnu definiciju potražite na strani 9, st.6.).
24. **Registracioni broj** je alfanumerički kod potreban za rezidentne klijente. Kod se određuje na sledeći način:
- Jedinstveni identifikacioni broj** je alfanumerički kod koji se primenjuje na ekonomske subjekte i finansijske institucije, a zahteva ga Kosovska agencija za registraciju preduzeća (KARP) u Ministarstvu trgovine i industrije.
 - Registracioni broj za nevladine organizacije** je alfanumerički kod koji uvek počinje sa 5, primenjiv je za nevladine organizacije i dodeljuje ga Odeljenje za usluge registracije u Ministarstvu Javne Uprave.
 - Identifikacioni kod** je broj koji uvek počinje sa 9, primenjuje se za državne institucije (centralne ili lokalne), a određuje ga Poreska uprava Kosova. Ako puni osmocifreni kod nije dostupan, treba ga navesti kao identifikacioni kod „90000000“.
 - Identifikacioni kod za pojedince** se uvek definiše kao „10000000“.
25. **Nerezidentni klijenti** su pravna lica registrovana u inostranstvu ili pravna lica čije je stalno boravište izvan teritorije Kosova (detaljan opis potražite na strani 9, stav 9).
26. **Kod strane valute** je kod valute Alfa, trocifreni kod u skladu sa Aneksom 3 (Kodovi zemalja i valuta), a koji se zasniva na ISO 4217 s obzirom na nazive valuta i kodne elemente.²
27. **Kod države** je dvocifreni kod u skladu sa Aneksom 3 (Kodovi zemalja i valuta), a zasniva se na ISO 3166 u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima.³
28. Ostale strane u transakciji (druge ugovorne strane) su nerezidentni klijenti.

² Međunarodna organizacija za standarde (http://www.iso.org/iso/support/currency_codes_list-1.htm).

³ Međunarodna organizacija za standarde (http://www.iso.org/iso/english_country_names_and_code_elements).

29. **Kôd druge ugovorne strane** je kombinovani kod druge strane u transakciji i definisan je kako sledi:

Kod	Naziv
10.	Rezident;
20.	Nerezident, osim UNMIK, EULEX ili KFOR;
22.	UNMIK (Privremena administrativna misija Ujedinjenih nacija na Kosovu);
23.	EULEX (Misija Evropske unije za vladavinu prava na Kosovu);
24.	KFOR.

30. **ITRS kôd** je trocifreni brojevi kod koji omogućava određivanje opsega plaćanja u inostranstvu i prikazuje glavnu indikaciju potrebnu za razvoj PB-a. Za više informacija o ITRS kodu pogledajte Aneks 2 (ITRS kodovi) i Aneks 3.

31. **Opis transakcije** je opis vrste robe ili usluga, transfera ili transakcija sa finansijskim potraživanjima ili obavezama, kojim vrši ili prima eksterno plaćanje. Opis transakcije od vitalnog je značaja za pravilnu kategorizaciju transakcija u platnom bilansu zemlje.

3. ZAHTEVI I ROKOVI ZA IZVEŠTAVANJE

3.1 Zahtevi za banke

32. Banke na Kosovu razvijaju i dostavljaju CBK-u podatke o dolaznim i odlaznim transakcijama (1) same banke i (2) klijenata banke. Izveštavanje treba da se vrši u skladu sa ovim smernicama. Izveštaj o ITRS-u sadrži sledeće obrasce:

Obrazac 1	Sopstvene transakcije banke;
Obrazac 2	Transakcije klijenata banaka veće od ili 10.000 Eur;
Obrazac 4	Transakcije klijenata banaka manje od 10.000 Eur;
Obrazac 5	Transakcije klijenata banke sa bankovnim karticama

33. Prikupljanje podataka najpre obavlja klijent banke i/ili osoblje banke na osnovu podataka/dokumenata koje klijent osigurava, putem naloga za plaćanje (za više detalja pogledajte Nalog za plaćanje u banci, stranica 12). Popunjeni obrasci izveštaja dostavljaju se CBK-u.

34. Izveštaj o ITRS-u dostavlja se elektronskim putem u skladu sa određenim obrascima. Elektronska verzija treba sadržavati sve navedene obrasce. Izveštaj šalju ovlašćena lica banke izvestioca. Elektronsko izveštavanje znači da je izveštaj potpisan i pečaćen od strane ovlašćenih lica banke izvestioca.

3.2 Zahtevi izveštavanja za klijente

35. Da bi se osiguralo izveštavanje klijenata banke u vezi sa eksternim plaćanjima, potrebne informacije za potrebe ITRS-a uključuju sledeće:

Nalog za transakciju:

- Ime rezidenta koji je uključen u transakciju.
- Registarski broj strane rezidenta uključene u transakciju
- Ime nerezidentne strane uključene u transakciju
- Kod države nerezidentne strane uključene u transakciju
- Kod transakcije
- Opis transakcije, i
- Iznos transakcije

36. Za dolazne transakcije, banke bi trebale pribaviti potrebne informacije od klijenata banke koji čine korisnika u transakciji koja je prijavljena CBK-u. Ako prikupljeni podaci nisu potpuni za ITRS, banka mora kontaktirati klijenta radi dodatnog objašnjenja u vezi sa transakcijom.

3.3 Pravovremenost evidentiranja i izveštavanja za CBK

37. Izveštaj o ITRS-u komercijalne banke podnose CBK-u na mesečnoj osnovi najkasnije do 15. u mesecu koji sledi za referentni period.

38. Transakcije treba izveštavati pojedinačno, a ne zbirno. To podrazumeva da svaka uplata treba biti prijavljena kao posebna transakcija u izveštaju o ITRS-u koje komercijalne banke dostavljaju CBK-u.

39. U slučaju odstupanja koje je osoblje CBK-a primetilo u prijavljenim podacima, komercijalna banka mora pružiti potrebne dodatne podatke. Pitanja u vezi sa smernicama za izveštavanje o ITRS-u, uključujući tumačenje i dodatna pojašnjenja, trebaju se uputiti Odeljenju za statistiku CBK-a. Potrebne dodatne informacije se šalju CBK-u najkasnije 5 radnih dana nakon podnošenja zahteva od osoblja CBK-a.

IZVEŠTAVANJE O BANKARSKIM TRANSAKCIJAMA (Obrazac 1)

3.4 Obrazac za sopstvene transakcije banke

40. Obrazac 1 prikuplja podatke o bankarskim transakcijama nerezidenata. Svaku transakciju treba prijaviti kao zasebnu registraciju/unos. Bankovne transakcije robom, uslugama, transferima, direktnim investicijama i hartijama od vrednosti trebaju se prijaviti u Obrascu 1 kao posebne registracije/unosi. Transakcije sa drugim investicijama (tj. investicije u depozite u inostranstvu ili pozajmice u inostranstvu) iskazuju se kao razlika između početnog i konačnog stanja izveštajnog perioda. Ako nema slobodnog prostora na obrascu, mogu se dodati dodatni redovi. Važno je priložiti dodatne informacije ako je potrebno kako bi opis transakcije bio jasan.

3.5 Smernice za popunjavanje obrasca

Opis

Datum/izveštajni period za transakcije u okviru delova A do F unose se u obliku dd/mm/gggg (npr. 31.1.2019.), dok će transakcije u okviru delova G do H biti napisane u obliku mmm/gggg (npr. januar/2019);

Serijski broj je trocifreni kod povezan sa transakcijom. Broj 001 trebao bi biti prvi broj, a taj se broj povećava za 1 za svaku sledeću transakciju;

ITRS kôd predstavlja kodiranje potrebno za sastavljanje statistike o PB-u na osnovu Aneksa 2 (ITRS kodovi). Ako banka ne može pronaći odgovarajući ITRS kôd, odgovorno osoblje banke će se obratiti Odeljenju za statistiku za pomoć ili označiti kod sa 999. U takvim slučajevima detaljni će se opis dati u okviru „Opis transakcije“;

Opis transakcije treba sadržavati dovoljno informacija kako bi se mogao proveriti kôd transakcije;

Plaćanja predstavljaju vrednost odlaznih transakcija, npr. plaćanja za uvoz robe, za uvoz usluga, plaćanja kamata, dividendi itd...;

Primanja predstavljaju vrednost ulaznih transakcija, npr. primanja za izvoz robe, izvoz usluga, priznanice na ime kamata, dividendi itd...;

Kôd druge ugovorne strane je kombinovani kod druge strane u transakciji definisan u stavu 29.

Kod države je skraćenica naziva države u skladu sa Aneksom 3.

Obrazac 1 - Sopstvene transakcije banke

Centralna Banka Republike Kosovo

Obrazac 1- Sopstvene transakcije banke

Broj	Datum transakcije	Referentni broj	Ime nerezidenta	ISIN Kod	Kod države	ITRS Kod	Interni ITRS code	Opis transakcije	Plaćanje	Primanja

TRANSAKCIJE KLIJENATA BANKE

(Obrazac 2 \geq 10,000 i Obrazac 3 <10,000)

3.1. Zahtevi za izveštavanjem

Transakcije klijenata banaka prijavljuju se u dva obrasca: Obrazac 2 \geq 10.000 i Obrazac 3 <10000. Prvi (\geq 10.000) sistemski prikuplja podatke o transakcijama klijenata u vrednosti od 10.000 evra ili više, dok drugi oblik (<10.000) uključuje transakcije u vrednosti nižoj od 10 000 evra. Transakcije u valutama koje nisu evro obračunavaju se u evro po kursu koji vredi na datum transakcije. U elektronskom obliku, ako nema prostora, mogu se dodati dodatni redovi. Sledeći smernice za popunjavanje obrasca, dati su obrasci kao primeri.

3.2. Smernice za popunjavanje obrasca

Serijski broj je četvorocifreni kôd povezan sa transakcijom. Broj 0001 trebao bi biti prvi broj, a taj se broj povećava za 1 za svaku sledeću transakciju;

Datum transakcije je četvorocifreni broj i treba biti napisan u formatu dd/mm/gg;

Referentni broj kao referentni broj transakcije koji banka koristi;

Kod banke jednak je sa ID-om banke;

Ime rezidentnog klijenta predstavlja ime klijenta koji je rezident Kosova, koji može biti nalogodavac ili primalac;

Registarski broj je osmocifreni broj koji identifikuje rezidentnog klijenta. Za više pogledajte definiciju „registracionog broja“ u „Uslovi i definicije“;

Ime klijenta nerezidenta predstavlja ime klijenta u inostranstvu koji može biti nalogodavac ili primalac;

Kôd druge ugovorne strane je kombinovani kod druge strane u transakciji definisan u stavu 25.

Kod države je skraćenica naziva države u skladu sa Aneksom 3;

ITRS kôd treba biti u skladu sa Aneksom 2. Ovaj kod banka za transakcije od 10 000 evra ili više definiše banka. Za transakcije manje od 10.000 evra, ITRS kod definiše CBK;

Interni kôd ITRS-a određuje osoblje CBK-a i koristi se za identifikaciju najboljih mogućih grešaka koje se često ponavljaju tokom izveštavanja;

Opis transakcije u slučaju transakcija od 10 000 evra ili više opis mora biti detaljan i takav da se može proveriti kod transakcije. Za transakcije manje od 10.000 evra dat je opis obračuna kako je evidentiran u Nalogu za plaćanje povodom pokretanja transakcije;

Plaćanja predstavljaju vrednost odlaznih transakcija, npr. plaćanja za uvoz robe, za uvoz usluga, plaćanja kamata, dividendi itd.;

Fakture predstavljaju vrednost ulaznih transakcija, npr. primanja za izvoz robe, izvoz usluga, priznanice na ime kamata, dividendi itd.;

Centralna Banka Republike Kosovo

Obrazac 2 – Transakcije Klijenata Banke ≥10,000

Broj	Datum transakcije	Referentni broj	Kod banke	Ime rezydenta	Registracioni broj	Ime nerezidenta	Kod druge strane	Kod države	ITRS kod	Interni ITRS kod	Opis transakcije	Isplata	Primanja

4. TRANSAKCIJE KLIJENATA BANKE SA BANKARSKIM KARTICAMA (Obrazac 4)

4.1. Zahtevi za izveštavanjem

Transakcije klijenata banke obavljene sa debitnim i kreditnim karticama prijavljuju se u Obrascu 4. Za razliku od prethodnih obrazaca, Obrazac 4 sadrži prijavljena plaćanja i podizanja sredstava koja obavljaju klijenti pomoću bankovnih kartica. Transakcije u valutama koje nisu evro obračunavaju se u evro u skladu sa kursom valute koja važi na datum transakcije. Ukoliko nema prostora u obrascu, mogu se dodati dodatne linije. Uplate uključuju iznos plaćanja/podizanja sredstava pomoću bankovnih kartica kosovskih banaka u inostranstvu, dok primanja uključuju iznos plaćanja/podizanja sredstava od pojedinaca koji koriste strane bankovne kartice na Kosovu. Sledeći smernice za popunjavanje obrasca, dati su obrasci kao primeri.

4.2. Smernice za popunjavanje obrasca

Serijski broj je četvorocifreni kôd povezan sa transakcijom. Broj 0001 trebao bi biti prvi broj, a taj se broj povećava za 1 za svaku sledeću transakciju;

Datum transakcije treba upisati u obliku dd/mm/gg;

Kod banke jednak je sa ID-om banke;

Ime klijenta predstavlja ime klijenta koji koristi debitnu ili kreditnu karticu;

Boravište je obeleženo sa kodom boravišta za Kosovo za klijente banke. Rezidenti bi trebali biti označeni kodom 1, a nerezidenti koji poseduju kartice kosovskih banaka treba označiti kodom 2;

Vrsta transakcije mora biti označena kao "podizanje" kada se kartica koristi za podizanje novca sa bankomata i mora biti označena kao "besplatna" prilikom plaćanja.

Kod države je dvocifreni kod u skladu sa Aneksom 3;

Naziv države takođe će biti u skladu sa Aneksom 3;

Primanja predstavljaju iznos plaćanja/podizanja sredstava na Kosovu od klijenata koji koriste kartice stranih banaka.

Obrazac 4- Transakcije klijenata banke sa bankarskim karticama

Centralna Banka Republike Kosovo											
Obrazac 4 – Transakcije klijenata banke sa bankarskim karticama											
Broj	Datum transakcije	Kod banke	Ime rezidenta	Boravište	Vrsta transakcije	Kod države	Naziv države	Terminalni ID	Terminalna lokacija	Plaćanje	Primanja

Aneks 1: NALOG ZA ISPLATU ZA KOMERCIJALNE BANKE

Svako lice, kompanija ili javni autoritet na Kosovu može vršiti ili primati plaćanja od nerezidenata bez ograničenja ili službenog odobrenja. Međutim, za ova eksterna plaćanja koja izvrše ili primaju nerezidenti primenjuju se određena pravila koja se odnose na statističke svrhe. Statistički podaci koje prikuplja CBK za sastavljanje platnog bilansa Kosova regulisani su zakonom. Stoga postoji zakonska obaveza prema kojoj klijenti pružaju takve podatke. CBK garantuje potpunu poverljivost podataka pruženih ovim obrascima. Prikupljeni pojedinačni podaci se ne prenose drugim stranama i biće prikazani u agregatnom obliku i bez prepoznatljivih karakteristika.

Odlazne inostrane isplate koje moraju biti prijavljene uključuju plaćanja koja banka izvršava od rezidenata Kosova prema nerezidentima ili rezidentima u inostranstvu (uključujući transfere na račun platioca u nerezidentnoj banci); i plaćanja koja rezidenti vrše nerezidentima na Kosovu, uključujući KFOR, UNMIK, EULEX, itd.

Transakcije koje nije potrebno prijavljivati su plaćanja između nerezidenata i plaćanja između rezidenata na Kosovu.

Odgovori na pitanja naloga za plaćanje moraju biti jasno napisani i preporučuje se da kopiju zadrži osoba ili kompanija koja popunjava isti.

Obrazac u daljem tekstu sadrži obavezna polja za svaki nalog za plaćanje koji primenjuju komercijalne banke na Kosovu. Banke mogu imati različite obrasce naloga za plaćanje, ali svi ti obrasci trebaju sadržavati sledeća polja:

1. Datum transakcije
2. Referentni broj
3. Ime rezidentnog klijenta
4. Registracioni broj rezidentnog klijenta
5. Ime nerezidentnog klijenta
6. Kod nerezidentnog klijenta
7. Kod države
8. ITRS kod
9. Opis transakcije
10. Vrednost

Ova polja su uključena u nalog za plaćanje u nastavku.

INTERNATIONAL PAYMENT ORDER / URDHËR PAGESË NDËRKOMBËTARE

Bank logo

20: Ref.:
Form No:

Reference number

50: Ordering Customer Details / Të dhënat mbi Urdhëruesin

Account No.: Nr. i llogarisë:	ID No. or Registration No.: Nr. i ID-së ose Regjistrimit të Firmës:	Register number for resident client
Name: Emri:	Address: Adresa:	Country: Shteti: Kosovo
Ordering customer, usually resident		Country

59: Beneficiary Details / Të dhënat mbi Përfituesin

Account No.: Nr. i llogarisë:	Name: Emri:	Beneficiary customer, usually non-resident
Address: Adresa:	Country: Shteti:	

56: Intermediary Bank Details / Të dhënat mbi Bankën ndërmjetësuese

SWIFT Code: Kodi SWIFT:	Name: Emri:	Country: Shteti:
Kodi i bankës:		

57: Beneficiaries Account with Institution details / Të dhënat mbi Llogarinë e Bankës së Përfituesit

SWIFT Code: Kodi SWIFT:	Name: Emri:	Country: Shteti:
Kodi i bankës:		
Address/Adresa:		

32A: Transfer Amount / Shuma e transferimit

Currency: Valuta:	Amount: Shuma:	Exchange Rate/ Kursi i këmbimit:
Amount in words: Shuma me fjalë:		

70: Payment Details / Të dhënat mbi pagesën

71A: Charges / Tarifat

Third Party Charges/Tarifat e palëve të treta	OUR/Urdhëruesi	SHA/Përbashkët	BEN/Përfituesi
Bank Charge/Tarifa e Bankës	% () min	Total Amount/ Gjithsejt Vlera:	

Client declaration if payment is based on document:

Documents presented: Dokumentet e prezantuara:	Document References/ Referencat e dokumentit	Amount/ Shuma	Date/ Data
There are No Documents:	Non-resident code	Other party's country code/ Kodi i palës tjetër	Country code
Nuk ka Dokument:	☐ UNMIK/EULEX	☐ KFOR	
	☐ Resident	☐ Non-resident	

Please complete this form for payments of **10,000.00** Euros or more, or equivalent in other currencies. Ju lutemi të plotësoni tabelën më poshtë për pagesat 10,000.00 euro e më shumë, apo ekuivalente në valutat

Transaction Code/Kodi i Transakcionit	Description of the transaction / Përshkrimi i Transakcionit	Amount/Shuma (Fill out, if amount is split / Amount)
TRRS code:	Transaction description	Amount
Additional details on underlying nature of the transaction, including further amounts if applicable - Të dhënat shtesë për natyrën e transaksionit, shumat tjera nëse ekzistojnë.		

Transaction Date / Data

Stamp / Vula

Signature, seal and date / inshkrimi, vula dhe data

titi - Signature / Nënshkrimi

Customer Declaration / Deklarata e klientit

Kjo formë është urdher transfer, jo vertetim i transferit. Duke dhënë nënshkrimin tim, unë kërkoj nga banka të ekzekutojë urdherin e transferit të parave në pajtim me Kushtet dhe Termet e Përgjithshme të TEB S.H.A. Urdheri transferi do të ekzekutohet vetëm dhe nëse informacionet që unë kam dhënë është i saktë dhe i kompletuar, ka fonde të mjaftueshme në llogarinë time që banka të procesojë urdher transferin dhe unë nuk kam kërkuar në ndërkohë të anulohet urdheri transferin e dhënë. Me këtë unë pajtohem dhe jap pëlqimin tim që banka mund të kolektojë nga llogaria ime shumën e transferit dhe të gjitha tarifajt dhe shpenzimet e nevojshme. Në rast të anulimit të urdher transferit të parave si rezultat i informacionit të gabuar nga ana ime ose mungesës së fondeve, banka mund të vendosë një tarifje për anulimin e pagesës dhe mund të vendos një tarifje për çdo lloj humbjeje në kursin valutuar të huaj që mund të ndodhë si rezultat i përparësive për të dërguar pagesën në çfarëdo shteti.
This form is transfer order, not the proof of transaction. By signing, I request to the bank to execute the money transfer order pursuant to the General Terms and Conditions. The transfer order shall be executed only and if the information I have provided is accurate and complete, there are sufficient funds in my account for the bank to process the transfer order and I have not requested in meantime to cancel the transfer order. I hereby agree and consent that the bank may deduct from my account transfer amount and all related fees and charges

Aneks 2: ITRS kodovi sa kratkim opisom

Kod	Račun	Kratak opis sa primerima
	1. ROBA	
110	Uvoz i izvoz robe	Kupovina/prodaja robe. Uvoz uključuje kupovinu robe (poput knjiga) od nerezidenata; Izvoz uključuje prodaju robe (poput knjiga) nerezidentima.
111	Trgovanje	Trgovanje se definiše kao kupovina robe rezidenta od nerezidenta (ekonomija koja dostavlja podatke), u kombinaciji sa naknadnom preprodajom iste robe drugom nerezidentu, a da roba nije prisutna u ekonomiji koja dostavlja podatke.
112	Nemonetarno zlato	Zlato u prahu i zlato u drugim neobrađenim ili poluproizvedenim oblicima.
	2. USLUGE	
210	Usluge izrade prema fizičkim inputima u vlasništvu drugih	Obrada, montaža, označavanje, pakovanje i drugi takvi procesi koje preduzimaju preduzeća koja nisu vlasnici dotičnih fizičkih inputa. U ovu stavku je uključena samo naknada (proizvodna usluga) koju naplaćuje preduzeće koje obavlja uslugu proizvodnje.
211	Usluge održavanja i popravke	Radovi na održavanju i opravci od strane rezidenata na robi koja je u vlasništvu nerezidenata (i obrnuto). Popravke se mogu izvoditi u mestu gde održavalac radi ili negde drugde. Popravke i održavanje brodova, vazduhoplova i druge transportne opreme takođe su uključeni u ovu stavku.
	TRANSPORTNE USLUGE	
	PUTNIČKE USLUGE	
212	Vazdušni transport	Plaćanja i primanja u vezi sa uslugama koje se pružaju putnicima vazdušnog saobraćaja. Na primer, prodaja karata, ostvareni prihod i slično.
213	Pomorski transport	Plaćanja i primanja vezana za usluge pružene putnicima pomorskim transportom. Na primer, prodaja karata, ostvareni prihod i slično.
214	Drumski i železnički transport	Plaćanja i primanja vezana za usluge pružene putnicima drumskog i železničkog transporta. Na primer, prodaja karata, ostvareni prihod i slično.

	USLUGE TRANSPORTA TERETA (PREVOZ ROBE)	
215	Vazdušni transport	Prevoz robe vazdušnim transportom.
216	Pomorski transport	Prevoz robe pomorskim prevozom.
217	Drumski i železnički transport	Prevoz robe drumskim i železničkim transportom.
	OSTALE POMOĆNE I DODATNE USLUGE TRANSPORTA	
218	Vazdušni transport	Pilotna i navigaciona pomoć za prevoznike, kontrola vazdušnog saobraćaja, čišćenje u lukama i aerodromima transportne opreme, operacije spašavanja i naknade agenata povezanih sa putničkim i teretnim transportom.
219	Pomorski transport	Naknade za rukovanje teretom naplaćuju se odvojeno od tereta, čuvanja i skladištenja, pakovanja i ponovnog pakovanja, vuče koji nisu uključeni u teretne usluge povezane sa pomorskim transportom.
220	Drumski i železnički transport	Usluge u vezi sa drumskim i železničkim transportom.
221	Cevovodni transport	Prevoz robe cevovodima.
222	Prenos električne energije	Prenos električne energije. Prodaja/nabavka električne energije evidentira se pod uvozom/izvozom i nije uključena u ovu stavku.
223	Usluge poštanske i kurirske dostave	Preuzimanje, transport i dostava pisama, novina, periodičnih publikacija, brošura, drugog štampanog materijala, pošiljki i paketa. Takođe uključuju šalterske usluge poštanskih kancelarija, poput prodaje maraka i usluga iznajmljivanja poštanskih sandučića. Kurirske usluge uključuju ekspresnu dostavu i dostavu od vrata do vrata.
	PUTNIČKE USLUGE	
224	Poslovno putovanje	Roba i usluge koje su za ličnu upotrebu stekle osobe čija je osnovna svrha putovanja poslovna. Npr. putovanje na konferencije, obuke i slično.
	PUTOVANJE U LIČNE SVRHE	

225	Svrhe vezano za zdravlje	Lično putovanje u zdravstvene svrhe uključuje zdravstvene usluge (npr. medicinske usluge, drugu zdravstvenu zaštitu i hranu, te smeštaj, lokalni transport koje primaju oni koji putuju iz medicinskih razloga).
226	Svrhe vezano za obrazovanje	Lično putovanje u obrazovne svrhe uključuje usluge povezane sa obrazovanjem (npr. školarina, hrana i smeštaj, te lokalni transport, zdravstvene usluge koje primaju nerezidentni studenti).
227	Ostale putničke usluge	Kupovina robe u inostranstvu, usluge lokalnog transporta, usluge smeštaja i usluge posluživanja hrane.
	GRAĐEVINSKE USLUGE	
228	Izgradnja u inostranstvu	Građevinski radovi za nerezidente od strane preduzeća sa boravištem u ekonomiji koja dostavlja podatke (kredit), te roba i usluga stečeni iz ekonomije u kojem ta preduzeća obavljaju građevinsku delatnost (zaduženje).
229	Izgradnja na Kosovu	Građevinski radovi za stanovnike ekonomije koja dostavlja podatke od strane nerezidentnih građevinskih preduzeća (zaduženje), i (b) roba i usluge koje su u ekonomiji koja dostavlja podatke stekla nerezidentna građevinska preduzeća od rezidentnih preduzeća (kredit).
	PENZIONE I USLUGE OSIGURANJA	
230	Direktno osiguranje	Između osiguravajućeg društva i javnosti. Ne uključuje agente osiguranja ili posrednike.
231	Životno osiguranje	Životno osiguranje uključuje tok plaćanja osiguranika u zamenu za paušalni iznos na kraju polise.
232	Osiguranje tereta	Premije za osiguranje tereta koje se plaćaju na međunarodnu robu pre nego što dosegnu carinsku granicu ekonomije izvoznika uključuju se u FOB cene robe. Premije za osiguranje tereta naplative su nakon što roba napusti carinsku granicu izvozne ekonomije i tretiraju se kao da ih plaća uvoznik.
233	Reosiguranje	Osiguranje u kojem su obe strane polise pružaoci usluga osiguranja.
234	Dodatne usluge osiguranja	Agencijske provizije, posredovanje u osiguranju i agencijske usluge, usluge osiguranja i penzionog savetovanja, usluge procene i prilagođavanja gubitaka, aktuarske usluge, usluge upravljanja spašavanjem i usluge regulacije i nadzora nad odštetama i usluge sanacije.
235	Penzione i standardizovane zagarantovane usluge	Penzione usluge: Opseg novčanih potraživanja koji postojeći i budući penzioneri imaju prema poslodavcu ili fondu koji je poslodavac odredio za isplatu penzija zarađenih kao deo ugovora o kompenzaciji između poslodavca i zaposlenog. Standardizovane garancije: ne daju se finansijskim derivatom (kao što su kreditni svopovi), ali za koje se verovatnoća neispunjenja obaveza može utvrditi.

	FINANSIJSKE USLUGE	
236	Finansijske usluge	Uzimanje i pozajmljivanje depozita, usluge kreditnih kartica, provizije i troškovi vezani za finansijski lizing ili slično; usluge finansijskog savetovanja, upravljanje finansijskom imovinom, usluge pružanja likvidnosti, usluge spajanja i pripajanja, usluge kreditnog rejtinga, berzanske usluge i usluge poverenja
	TROŠKOVI ZA UPOTREBU INTELEKTUALNE SVOJINE	
237	Vlasnička prava	Patenti, trgovačke marke, autorska prava, industrijski procesi i dizajni, uključujući poslovne tajne, franšize.
238	Licence za upotrebu i reprodukciju i distribuciju	Autorska prava na knjigama i rukopisima, računarskom softveru, kinematografskim radovima i zvučnim snimcima) i srodnim pravima (poput emisija uživo i televizije, kablovskih ili satelitskih emisija).
239	Telekomunikacione usluge	Emitovanje ili prenos zvuka, slika, podataka ili drugih informacija putem telefona, telegrama, radija i televizije i elektronske pošte. Uključene su i usluge mobilne komunikacije, glavne internet usluge i usluge pristupa internetu, uključujući pružanje pristupa Internetu
	KOMPJUTERSKE USLUGE	
240	Razvoj softvera	Savetovanje u vezi sa softverom i primena softvera, analiza, dizajn i razvoj softvera; proizvodnja, snabdevanje i dokumentacija prilagođenog softvera
241	Ostale kompjuterske usluge	Usluge obrade podataka, hosting veb stranica, razvoj i upravljanje bazama podataka i širenje podataka.
	INFORMACIONE USLUGE	
242	Nove usluge agencije	Pružanje vesti, fotografija i članaka medijima. Uključene su i direktne lične pretplate na novine i periodične publikacije i druge usluge pružanja sadržaja online
243	Ostale informacione usluge	Koncepcija baze podataka, čuvanje podataka i širenje podataka i baza podataka (uključujući direktorijume i liste e-maila), putem interneta i putem magnetskih, optičkih ili štampanih medija; i portali za veb pretraživanje).
	OSTALE POSLOVNE USLUGE	

244	Usluge istraživanja i razvoja	Osnovna istraživanja, primenjena istraživanja i eksperimentalni razvoj novih proizvoda i procesa.
	USLUGE PROFESIONALNOG I UPRAVLJAČKOG KONSALTINGA	
245	Pravne usluge	Pravne usluge koje pružaju pravnici ili advokatske kompanije
246	Zastupanje, dokumentacija, računovodstvo, revizija, knjigovodstvo i usluge povezane sa porezom	Zastupanje, dokumentacija, računovodstvo, revizija, knjigovodstvo i usluge povezane sa porezom ili slične usluge.
247	Ostale stručne i razvojne usluge	Planiranje, organizacija, projektovanje troškova, upravljanje ljudskim resursima; odnosi sa javnošću, reklamne usluge; usluge izlaganja na sajmovima; istraživanje tržišta; usluge ispitivanja javnog mnjenja
	TEHNIČKE, TRGOVINSKE I DRUGE POSLOVNE USLUGE	
248	Arhitektonske, inženjerske i druge tehničke usluge;	Arhitektonske, inženjerske i druge tehničke usluge
249	Obrada otpada i sprečavanje zagađenja, poljoprivredne i rudarske usluge	Obrada otpada i sprečavanje zagađenja, poljoprivredne i rudarske usluge
250	Ostale poslovne usluge vezane za trgovinu	Provizije na transakcije robe i usluga koje se plaćaju trgovcima, brokerima robe, dilerima, aukcionarima i komisionarima. Na primer, ove usluge uključuju naknadu za voditelja aukcije ili proviziju agenta za prodaju brodova, vazduhoplova i druge robe.
251	Operativni lizing	Iznajmljivanje proizvedene imovine prema aranžmanima koji najmodavcu pružaju upotrebu opipljive imovine, ali ne uključuju prenošenje obima rizika i koristi vlasništva na zajmodavca.
	LIČNE, KULTURNE I REKREATIVNE USLUGE	
252	Audiovizuelne i srodne usluge	Produkcija filmova (na filmu, videokaseti, disku ili elektronskim prenosima itd.), radio i televizijskih programa (uživo ili na kaseti) i muzičkih snimaka.

253	Ostale lične, kulturne i rekreativne usluge	Uključuju plaćanja za zdravstvene usluge, obrazovne usluge i drugo tokom putovanja u rekreativne svrhe.
	DRŽAVNA ROBA I USLUGE N.I.E.	
254	Ambasade i konzulati	Roba i usluge koje pružaju ambasade i koje se pružaju ambasadama. Uključuje i robu i usluge koje su stečene od ekonomije domaćina od strane diplomata i konzularnog osoblja smeštenih u inostranstvu i njihovih članova porodice.
255	Vojne jedinice i agencije	Roba i usluge koje pružaju vojne baze i međunarodne organizacije i koje se pružaju vojnim bazama i međunarodnim organizacijama. Uključuje i robu i usluge koje su stečene od ekonomije domaćina od strane vojnog osoblja koje se nalazi u inostranstvu i njihovih članova porodice
256	Ostale državna roba i usluge vlade n.i.e.	Usluge koje pružaju vlade i nisu uključene u druge kategorije usluga.
	3. PRIHOD	
310	Dividende i isplate	Raspodela zarade dodeljena vlasnicima udela za stavljanje sredstava na raspolaganje korporacijama.
311	Prihodi od investicija od vlasničkog kapitala i udela investicionog fonda (portfolio investicija.)	Kupovina (zaduženje) i prodaja (kredit) za: (i) vlasničke hartije od vrednosti i slične hartije od vrednosti koje izdaju nerezidenti koji poseduju manje od 10 posto; (ii) izdate dužničke hartije od vrednosti (obveznice i novčanice i instrumenti tržišta novca) osim direktnih investitora; (iii) iznosi koji proizlaze iz transakcija u smislu, opcija, garancija i drugih finansijskih derivata.
312	Kamata	Prihodi od investicija koji primaju vlasnici određenih vrsta finansijske imovine, a to su depoziti, dužničke hartije od vrednosti, zajmovi i druga potraživanja za stavljanje finansijske imovine u upotrebu od strane drugih institucionalnih jedinica.
313	Porezi i subvencije na proizvodnju	(a) Porez na proizvode koji se plaćaju po jedinici robe ili usluge. Primeri uključuju porez na dodatu vrednost, uvozne carine, izvozne poreze i trošarine; i (b) ostale poreze na proizvodnju. Primeri uključuju poreze na platne spiskove, periodične poreze na zgrade i zemljišta i poslovne dozvole.
314	Porezi na dohodak, bogatstvo	Porezi koji se ubiraju od dohotka ostvarenog od nerezidenata od pružanja njihovog rada ili finansijske imovine.
315	Najam	Prihodi od prihoda za stavljanje prirodnih resursa na raspolaganje drugoj institucionalnoj jedinici.
	DOZNAKE I TRANSFERI NPISHS-OVIMA	
316	Naknada zaposlenima	Naknada u zamenu za radni doprinos proizvodnom procesu pojedinca u odnosu poslodavac-zaposleni. Primer: mesečne plate.

317	Socijalne beneficije povezane sa penzionim fondovima i socijalnim osiguranjem	Doprinosi ili subvencije poslodavaca za penzije, životno osiguranje i zdravstveno osiguranje; dodaci za decu, supružnike, porodicu, obrazovanje ili druge isplate za izdržavane članove; isplate radnicima koji su odsutni sa posla zbog bolesti, slučajne povrede, porodijskog odsustva i tako dalje.
318	Socijalni doprinosi za penzije šeme i šeme socijalnog osiguranja	Socijalni doprinosi koje poslodavci plaćaju fondovima socijalnog osiguranja ili drugim programima socijalnog osiguranja za zapošljavanje kako bi osigurali socijalna davanja za svoje zaposlenike.
319	Lični transferi	Svi ostali tekući transferi u gotovini ili u naturi izvršeni ili primljeni od strane rezidentnih domaćinstava do ili od nerezidentnih domaćinstava
320	Lutrije i druge igre na sreću	Iznosi plaćeni za listiće za lutriju ili plaćeni za opklade sastoje se od: (a) naknade za uslugu jedinici koja organizuje lutriju ili kockanje i (b) tekućih transfera koji se od kockara plaćaju dobitnicima i, u nekim slučajevima, dobrotvornim organizacijama.
321	Transferi preko operatora za prenos novca koji nisu uključeni gore	Sve finansijske korporacije koje su uglavnom uključene u aktivnosti povezane sa transakcijama sa finansijskom imovinom i obavezama ili pružanjem regulatornog konteksta za ove transakcije
322	Sredstva koja pojedinci šalju kao depozit na vlastiti bankovni račun	Transfer sredstava od strane pojedinaca za deponovanje na vlastiti bankovni račun u svrhu štednje ili drugo
323	Premije i potraživanja neživotnog osiguranja (osiguravač i osiguranik)	Premije za neživotno osiguranje - premije koje moraju platiti vlasnici polise za osiguranje tokom obračunskog perioda (zarađene premije) i dodaci premiji koji se isplaćuju vlasnicima polisa osiguranja. Potraživanja su iznosi koji se plaćaju u namirivanju potraživanja koja dospevaju u tekućem obračunskom periodu
324	Ostali razni transferi	Ostali transferi koji nisu pomenuti u trenutnoj kategoriji.
	4.TREKUTNA MEĐUNARODNA SARADNJA	
	POMOĆ STRANOG RAZVOJA IZMEĐU VLADA	
410	Tekući transferi i tehnička pomoć	Tehničku pomoć treba evidentirati kao izvoz usluge od strane donatora za ekonomiju primaoca. Obuhvata široku paletu različitih usluga, uključujući računске i poslovne usluge, i treba ih razvrstati po prirodi usluge koja se pruža određenim uslugama, ako je moguće.

411	Kapitalni transferi (veliki investicioni grantovi)	Gotovinski ili transferi u naturi koje vlade ili međunarodne organizacije izvršavaju u druge institucionalne jedinice za finansiranje svih ili dela troškova sticanja osnovnih sredstava. Primaoci mogu biti druge vlade ili drugi subjekti a svrha je formiranje kapitala. Na primer: Grantovi za velike građevinske projekte.
412	Transferi ka NPISH-u	Donacije, u gotovini ili naturi, od vladinog i poslovnog sektora do dobrotvornih organizacija u drugoj ekonomiji; privatna i službena pomoć kao i prekogranično sponzorstvo obrazovnih i kulturnih aktivnosti (uključujući stipendije).
413	Doprinosi koji se plaćaju međunarodnim organizacijama	Kapitalni transferi poput izuzetno velikih donacija domaćinstava ili preduzeća neprofitnim institucijama za finansiranje bruto investicije u osnovni kapital, poput poklona univerzitetima za pokrivanje troškova izgradnje novih stambenih jedinica fakulteta, biblioteka i laboratorija.
414	Ostalo	Transferi koji nisu uključeni u prethodne kategorije
	5.PROIZVEDENA I NEPROIZVEDENA NEFINANSIJSKA SREDSTVA	
510	Kripto valute (Bitcoin i slična kripto imovina)	Digitalni prikazi vrednosti, omogućeni napretkom kriptografije i decentralizovano vođenje evidencije transakcija (DLT). BLCA su jedna vrsta kripto valuta, osmišljena da funkcionišu kao medij razmene. Primeri BLCA-ova su: Bitcoin, Ether, Ripple (XRP), Bitcoin Cash, EOS, Stellar i Litecoin.
512	Prodaja neproizvedene nefinansijske imovine (primanja)	Prodaja neproizvedene, nefinansijske imovine koja uključuje prirodne resurse, ugovore, zakupnine i licence, marketinšku imovinu (i gudvil).
513	Otkup neproizvedene nefinansijske imovine (isplate)	Kupovina neproizvedene, nefinansijske imovine koja uključuje prirodne resurse, ugovore, zakupnine i licence, marketinšku imovinu (i gudvil).
	6.DIREKTNE INVESTICIJE (DI)	
	DI U INOSTRANSTVU	
	KAPITAL	
610	Kupovina nekretnina u inostranstvu	Uplate i primanja vezana za privatne investicije/prodaju nekretnina u inostranstvu od strane stanovnika

611	DI sa Kosova investira u preduzeće za direktne investicije (DIE) u inostranstvu	Uspostavljanje trajnog interesa od strane rezidentnog preduzeća na Kosovu (direktni investitor) u nerezidentnom preduzeću (preduzeće sa direktnim investicijama). Vršenje kontrole ili uticaja na nerezidentna preduzeća dokaz je takve povezanosti.
612	Povratne investicije (DIE stiče kapital u svojoj DI na Kosovu)	Obrnuta investicija nastaje kada preduzeće sa direktnim ulaganjem pozajmi sredstva ili stekne kapital u svom neposrednom ili indirektnom direktnom ulagaču, pod uslovom da ne poseduje kapital koji čini 10 procenata ili više udela u tom direktnom investitoru koji se nalazi na Kosovu.
613	Između sestrinskih preduzeća (nijedno FE ne kontroliše drugo FE)	Preduzeće je sestrinsko preduzeće ako dve kompanije imaju istog direktnog ili indirektnog direktnog investitora, ali ni jedno nije direktni ili indirektni direktni investitor drugog.
	DUŽNIČKI INSTRUMENTI (ZAJMOVI/TRGOVINSKI KREDITI SA MATIČNIM PREDUZEĆEM)	
614	DI sa Kosova daje zajam ili trgovinski kredit svojoj DIE u inostranstvu	Davanje zajmova ili trgovinskih kredita od rezidentnog direktnog investitora njegovom preduzeću za direktne investicije, koje se nalazi u inostranstvu.
615	Povratne investicije (DI dobija kredit u svom DIE na Kosovu)	Povratna investicija nastaje kada neposredni investitor dobije kredit od svog preduzeća za direktne investicije, koje se nalazi na Kosovu.
616	Između sestrinskih preduzeća	Preduzeće sa direktnim investicijama ili sestrinsko preduzeće takođe može imati zajmove ili dugovanja zbog ili od drugih preduzeća u inostranstvu. Nijedno od ovih povezanih preduzeća ne mora imati 10% ili više udela u drugom sve dok imaju direktno ili indirektno zajedničko matično preduzeće.
	DI NA KOSOVU	
	KAPITAL	
617	Investicije migranata u nekretnine	Privatne investicije nerezidenata u nekretnine na Kosovu (na primer, kupovina odmarališta ili drugih rezidencija na Kosovu od nerezidenata u lične ili svrhe podiznajamljivanja). Doznake u vrednosti od > 15.000 evra i bez jasnog opisa takođe se smatraju investicijama u nekretnine na Kosovu.

618	Investicije svih ostalih nerezidenata u nekretnine na Kosovu	Privatne investicije nerezidenata u nekretnine na Kosovu (na primer, kupovina odmarališta ili drugih rezidencija na Kosovu od nerezidenata za lične ili svrhe podiznajmljivanja
619	DI iz inostranstva investira u DIE na Kosovu	Uspostavljanje trajnog interesa preduzeća u inostranstvu (direktni investitor) u preduzeću na Kosovu (preduzeće sa direktnim investicijama). Direktno ili indirektno vlasništvo od 10% ili više udela u preduzeću sa prebivalištem u jednoj ekonomiji od strane investitora sa prebivalištem u drugoj ekonomiji je dokaz takve veze.
620	Povratne investicije (DIE stiče kapital u svom DI u inostranstvu)	Povratna investicija nastaje kada preduzeće za direktno ulaganje pozajmi sredstva ili stekne kapital u svom neposrednom ili indirektnom direktnom ulagaču, pod uslovom da ne poseduje kapital koji čini 10 posto ili više udela tog direktnog investitora sa sedištem u inostranstvu.
621	Između sestrinskih preduzeća	Preduzeće je sestrinsko preduzeće ako dve kompanije imaju istog neposrednog ili indirektnog direktnog investitora, ali ni jedno nije neposredni ili indirektni direktni investitor u drugo.
	DUŽNIČKI INSTRUMENTI	
622	DI iz inostranstva investira u DIE na Kosovu	Davanje zajmova ili trgovinskog kredita od strane nerezidentnog direktnog investitora njegovom preduzeću za direktna ulaganja, koje se nalazi na Kosovu.
623	Povratne investicije (DI dobija kredit u svom DIE u inostranstvu)	Povratna investicija nastaje kada neposredni investitor dobije kredit od svog preduzeća za direktne investicije, koje se nalazi u inostranstvu.
624	Između sestrinskih preduzeća	Preduzeće sa direktnim ulaganjem ili sestrinsko preduzeće takođe može imati zajmove ili dugovanja zbog ili od drugih sestrinskih preduzeća u inostranstvu. Nijedno od ovih povezanih preduzeća ne mora imati 10% ili više udela u drugom sve dok imaju direktno ili indirektno zajedničko matično preduzeće.
	7. PORTFOLIO INVESTICIJE (PI)	
710	Kapital uvrštenih deonica	Uvrštene deonice su deonice na berzi i mogu se ponekad nazivati deonicama koje kotiraju na berzi. Postojanje kotiranih cena uvrštenih deonica na berzi znači da su trenutne tržišne cene obično lako dostupne
711	Kapital neuvrštenih deonica	Neuvrštene deonice se ponekad mogu nazvati privatnim kapitalom (rizični kapital često ima ovaj oblik). Privatni kapital odnosi se na izvor deoničkih fondova koji se nalaze na privatnim tržištima; međutim, privatni kapital se može koristiti za investiranje u uvrštene deonice, uključujući preuzimanje javnih kompanija koje su na berzi, i povlačenje iz njih
712	Deonice investicionog fonda	Izdate od strane investicionih fondova, evidentiraju se hartije od vrednosti i nisu rezervna imovina ili će se direktna investicije uključiti u portfolio investicije.

713	Dugoročni dužnički vrednosni papiri (više od jedne godine)	Uključuju obveznice, dužničke zapise, komercijalne zapise, menice, depozitne potvrde i druge trgovačke nematerijalne hartije od vrednosti koje nisu finansijski derivati. Dugoročne dužničke hartije od vrednosti uključuju instrumente izdate sa rokom dospeća dužim od 12 meseci od nerezidenata za rezidente i obrnuto.
714	Kratkoročni dužnički vrednosni papiri (1 godina ili manje)	Uključuju obveznice, dužničke zapise, komercijalne zapise, menice, depozitne potvrde i druge trgovačke nematerijalne hartije od vrednosti koje nisu finansijski derivati. Kratkoročne dužničke hartije od vrednosti uključuju instrumente izdate sa rokom dospeća kraćim od 12 meseci od nerezidenata za rezidente i obrnuto.
	8.FINANSIJSKI DERIVATI	
810	Forward	Bezuslovni ugovor kojim se dve ugovorne strane dogovaraju o razmeni određene količine predmetne stavke (stvarne ili finansijske) po dogovorenoj ugovornoj ceni (izvršne cene) na određeni datum
812	Opcije, fjučersi, garancije, svopovi itd	<p>Opcioni ugovor: kupac stiče od prodavca pravo kupovine ili prodaje (u zavisnosti od toga da li je opcija poziv (kupovina) ili stavljanje (prodaja) određenog osnovnog predmeta po izvršnoj ceni ili pre određenog datuma.</p> <p>Svop: razmena duga, obično sa popustom - za potraživanje bez duga kao što je kapital ili za druge kompenzacione fondove koji se mogu koristiti za finansiranje određenog projekta ili politike.</p> <p>Garancije: Oblik finansijske derivativne opcije koji vlasniku daje pravo, ali ne i obavezu, da kupi od emitenta naloga fiksni iznos osnovne imovine, poput deonica i obveznica, po ugovorenoj ceni ugovora određenog vremenskog perioda ili na određeni datum.</p>
	9.OSTALE INVESTICIJE	
910	Deonice koje nisu deo DI-a i PI-a	Kapital koji nije u obliku hartija od vrednosti. Ostali kapital uključen je u ostale investicije, ako to nije direktna investicija ili rezervna imovina.
911	Depoziti	Sva potraživanja koja proizlaze iz (a) centralne banke, korporacije koja uzima depozite osim centralne banke i, u nekim slučajevima, drugih institucionalnih jedinica; i (b) predstavljeni dokazima o deponovanju.

912	Zajmovi, dugoročni	Financijska imovina koja (a) nastaje kada kreditor pozajmljuje sredstva direktno dužniku, i (b) dokazana je dokumentima o kojima se ne može pregovarati. Krediti sa trajanjem dužim od godinu dana. Kada nedostaju podaci o trajanju zajma, zajmovi ≥ 100.000 evra smatraju se dugoročnim.
913	Zajmovi, kratkoročni	Financijska imovina koja (a) nastaje kada kreditor pozajmljuje sredstva direktno dužniku, i (b) dokazana je dokumentima o kojima se ne može pregovarati. Krediti sa trajanjem dužim od godinu dana. Kada nedostaju podaci o trajanju zajma, zajmovi < 100.000 evra smatraju se kratkoročnim.
914	Ostala potraživanja/obaveze	Avansi i odložena plaćanja u pogledu zamene neproizvedene imovine.
	10.REZERVNA SREDSTVA	
101	Monetarno zlato	Zlato nad kojim monetarne vlasti (ili drugi koji su pod efektivnom kontrolom monetarnih vlasti) imaju pravo i drže se kao rezervnu imovinu.
102	Specijalna prava vučenja (SDR)	Sredstva međunarodne rezerve koje je stvorio MMF i dodeljena su članicama radi dopune postojećih službenih rezervi
103	Rezervna pozicija u MMF-u	Iznosi stranih valuta (uključujući SDR-ove) koje država članica može u kratkom roku izvući iz MMF-a; i (b) svako zaduživanje MMF-a (prema ugovoru o zajmu) na računu opštih resursa koji je lako dostupan zemlji članici.
104	Depoziti	Depoziti sa oročenim rokom i dostupni na zahtev ili u vrlo kratkom roku, bez preteranog uticaja na vrednost depozita. Depoziti uključeni u rezervnu imovinu su oni koji se drže u inostranim centralnim bankama, BIS-u i drugim nerezidentnim korporacijama koje uzimaju depozite i ugovori o depozitu sa MMF-ovim povereničkim računima
105	Hartije od vrednosti	Hartije od vrednosti su dužnički i vlasnički instrumenti koji imaju karakteristično svojstvo prenosivosti. U rezervnoj imovini hartije od vrednosti uključuju likvidne i tržišne vlasničke i dužničke hartije od vrednosti koje izdaju nerezidenti
106	Ostala potraživanja	Zajmovi nerezidentnim korporacijama koje ne preuzimaju depozite, dugoročni zajmovi na poverenički račun MMF-a koji se lako otplaćuju kako bi se zadovoljile potrebe za finansiranjem platnog bilansa, krediti koji proizlaze iz obrnutog repoa (osim ako nisu klasifikovani kao depoziti) i druga financijska imovina koja nije prethodno uključena, već su to sredstva u stranoj valuti koja su dostupna za neposrednu upotrebu

Aneks 3. Kodovi sa objašnjenjima

ROBA

Roba je fizički proizvedeni predmeti nad kojima se mogu uspostaviti prava vlasništva i čije se ekonomsko vlasništvo može preneti sa jedne institucionalne jedinice na drugu učestvovanjem u transakcijama. Ona se može koristiti za zadovoljenje potreba ili želja domaćinstava ili zajednice ili koristiti za proizvodnju drugih dobara ili usluga. Roba se prikazuje odvojeno od usluga. Uvoz robe evidentira se kao zaduženje, dok se izvoz robe evidentira kao kredit.

110 Uvoz i izvoz robe

Plaćanja rezidenata nerezidentima na uvezenu robu, gde je, kao rezultat, promenjeno ekonomsko vlasništvo (Uvoz). Plaćanja koja primaju rezidenti od nerezidenata u vezi sa izvozom robe (Izvoz).

111 Trgovinska razmena

Transakcija trgovinske razmene, odnosno kupovina robe od strane rezidenata (ekonomije koja dostavlja podatke) od nerezidenta u kombinaciji sa naknadnom preprodajom iste robe drugom nerezidentu bez da roba bude prisutna u ekonomiji koja dostavlja podatke - treba evidentirati u bilansu plaćanja kao transakcije robom. One uključuju i akvizicije i prodaju.

112 Nemonetarno zlato

Nemonetarno zlato pokriva svo zlato osim monetarnog zlata. Monetarno zlato, u vlasništvu je monetarnih vlasti i drži se kao rezerva. Nemonetarno zlato može biti u obliku zlata u prahu i zlato u drugim neobrađenim ili poluproizvedenim oblicima. Nakit, satovi i tako dalje koji sadrže zlato uključeni su u opštu robu (izvoz/uvoz), a ne u nemonetarno zlato. Depozit poluga na nedodeljeni račun zlata prikazan je kao razmena nemonetarnog zlata za finansijsko sredstvo; a povlačenje je obrnuto, osim ako su obe strane monetarne vlasti ili međunarodne organizacije. Sve transakcije nemonetarnim zlatom između rezidenata i nerezidenata evidentiraju se čak i kada nema fizičke isporuke novom vlasniku - na primer, kada se nemonetarno zlato drži na berzi zlata.

USLUGE

Roba je fizički proizvedeni predmeti nad kojima se mogu uspostaviti prava vlasništva i čije se ekonomsko vlasništvo može prenijeti sa jedne institucionalne jedinice na drugu učestvovanjem u transakcijama. Ona se može koristiti za zadovoljenje potreba ili želja domaćinstava ili zajednice ili koristiti za proizvodnju drugih dobara ili usluga. Roba se prikazuje odvojeno od usluga. Uvoz robe evidentira se kao zaduženje, dok se izvoz robe evidentira kao kredit.

210 Usluge proizvodnje prema fizičkim inputima u vlasništvu drugih

Usluge proizvodnje na fizičkim inputima u vlasništvu drugih obuhvataju obradu, montažu, označavanje, pakovanje i tako dalje koje preduzimaju preduzeća koja nisu vlasnici dotične robe. Proizvodnju obavlja subjekt koji nije vlasnik robe i to vlasnik plaća naknadu. U tim se slučajevima vlasništvo nad robom ne menja, tako da se između prerađivača i vlasnika ne beleži opšta transakcija robe.

211 Usluge održavanja i popravki

Usluge održavanja i popravki obuhvataju radove održavanja i popravki rezidenata na robi koja je u vlasništvu nerezidenata (i obrnuto). Popravke se mogu izvoditi u mestu održavaoca ili negde drugde. Popravke i održavanje brodova, vazduhoplova i druge transportne opreme uključeni su u ovu stavku. Čišćenje transportne opreme uključeno je u usluge prevoza. Izgradnja i popravke građevine nisu uključeni; oni su uključeni u izgradnju. Održavanje i popravke računara uključeni su u računarske usluge.

USLUGE TRANSPORTA

Transport je proces transporta ljudi i predmeta s jedne lokacije na drugu, kao i povezane prateće i pomoćne usluge. Takođe su uključene poštanske i kurirske usluge. Transport se može klasifikovati prema: (a) načinu transporta, naime, more, vazduh ili ostalo („ostalo“ se može dalje rastaviti na železnicu, put, unutrašnji plovni put, cevovod i svemirski transport, kao i prenos električne energije); i (b) šta se transportuje - putnici ili teret.

Putničke usluge

Putničke usluge pokrivaju transport ljudi. Kategorija obuhvata sve usluge pružene u međunarodnom transportu nerezidenata od strane rezidenata (kreditne) i usluge rezidenata od strane nerezidentnih prevoznika (zaduženje). Takođe su obuhvaćene usluge transporta putnika koje na nekoj teritoriji obavljaju nerezidentni prevoznici. Vrednovanje putničkog transporta trebalo bi da uključuje naknade koje prevoznici plaćaju putničkim agencijama i drugim pružaocima usluga rezervacije.

212 Vazdušni transport

Uključuje plaćanja i prihode povezane sa uslugama koje se pružaju putnicima vazdušnim transportom.

213 Pomorski transport

Uključuje plaćanja i prihode povezane sa uslugama koje se pružaju putnicima pomorskim transportom.

214 Drumski i železnički transport

Uključuje plaćanja i prihode povezane sa uslugama koje se pružaju putnicima drumskim ili železničkim transportom.

USLUGE TRANSPORTA TERETA

Usluge transporta tereta pokrivaju prevoz predmeta osim ljudi. Tretiranje usluga transporta tereta posledica je usvajanja FOB-a kao jedinstvenog načela vrednovanja robe. Procena FOB-a je na carinskoj granici izvozne ekonomije, tako da: (a) svi troškovi tereta do carinske granice prikazuju se kao troškovi izvoznika, i (b) svi troškovi tereta izvan carinske granice prikazani su kao troškovi uvoznika.

215 Vazdušni transport

Uključuje plaćanja i prihode povezane sa uslugama transporta robe vazdušnim transportom.

216 Pomorski transport

Uključuje plaćanja i prihode povezane sa uslugama transporta robe pomorskim transportom.

217 Drumski i železnički transport

Uključuje plaćanja i prihode povezane sa uslugama transporta robe drumskim ili železničkim transportom.

OSTALE POMOĆNE I DODATNE USLUGE TRANSPORTA

Ostale pomoćne i dodatne usluge transporta obuhvataju usluge koje su pomoćne u prevozu i koje se ne pružaju direktno za kretanje robe i osoba. Kategorija uključuje naknade za rukovanje teretom koje se naplaćuju odvojeno od tereta, skladištenja, pakovanja i ponovnog pakovanja, vuče koja nisu uključena u usluge teretnog transporta, pomoć u pilotiranju i navigaciji za prevoznike, kontrolu vazdušnog saobraćaja, čišćenje koje se obavlja u lukama i na aerodromima na transportnoj opremi, operacije spašavanja, i posredničke naknade povezane sa putničkim i teretnim transportom (npr., špediterske i brokerske usluge).

218 Vazdušni transport

Uključuje usluge koje se pružaju na aerodromima koji uključuju rukovanje, skladištenje, pakovanja i ponovna pakovanja, pomoć u pilotiranju i navigaciji za prevoznike, kontrolu vazdušnog saobraćaja,

čišćenje koje se obavlja u aerodromima na transportnoj opremi, operacije spašavanja i posredničke naknade povezane sa putničkim i teretnim transportom.

219 Pomorski transport

Uključuje usluge koje uključuju rukovanje teretom, pakovanje i prepakovanje itd., a odnose se na pomorski transport.

220 Drumski i železnički transport

Uključuje usluge povezane sa drumskim i železničkim transportom.

221 Transport cevovodom

Transport robe cevovodima.

222 Prenos električne energije

Prenos električne energije. Prodaja/nabavka električne energije evidentira se pod uvozom/izvozom i nije uključena u ovu stavku.

223 Usluge poštanske i kurirske dostave

Ove usluge uključuju preuzimanje, transport i dostavljanje pisama, novina, periodičnih publikacija, brošura, drugog štampanog materijala, pošiljki i paketa. Takođe uključuju šalterske usluge u pošti, poput prodaje maraka i usluga iznajmljivanja poštanskih sandučića. Poštanske usluge uključuju i šalterske usluge u pošti, poput prodaje maraka i novčanih naloga, usluge post-restant, usluga telegrama i tako dalje. Kurirske usluge uključuju ekspresnu dostavu i dostavu od vrata do vrata. Usluge brze isporuke mogu uključivati, na primer, preuzimanje na zahtev ili isporuku u određenom vremenu.

USLUGE PUTOVANJA

Putni krediti pokrivaju robu i usluge za ličnu upotrebu koji se daju nerezidentima tokom poseta toj ekonomiji. Putna zaduženja pokrivaju robu i usluge za vlastitu upotrebu koji se daju rezidentima prilikom posete drugim ekonomijama.

224 Poslovna putovanja

Poslovna putovanja obuhvataju robe i usluge koje su za ličnu upotrebu stekle osobe čija je glavna svrha putovanja posao.

Putovanje u lične svrhe

Putovanje u lične svrhe obuhvata robu i usluge koje nabavljaju osobe koje odlaze u inostranstvo u druge svrhe, a ne poslovne, poput odmora, učestvovanjima u rekreativnim i kulturnim aktivnostima, posete sa prijateljima i rođacima, hodočašća i svrhe obrazovanja i zdravlja..

225 Zdravstvene svrhe

Putovanje u zdravstvene svrhe uključuje zdravstvene usluge (npr. medicinske usluge, drugu zdravstvenu zaštitu, hranu, smeštaj, lokalni prevoz koji su kupili oni koji putuju iz medicinskih razloga).

226 Obrazovne svrhe

Putovanje u obrazovne svrhe uključuje usluge povezane sa obrazovanjem (npr. školarina, hrana, smeštaj, lokalni prevoz, zdravstvene usluge koje nabavljaju nerezidentni studenti);

227 Sve ostale svrhe

Uključuje putovanja u lične svrhe i poslovna putovanja i odnosi se na nabavku robe, usluge lokalnog prevoza, usluge smeštaja, kao i usluge posluživanja hrane.

GRAĐEVINSKE USLUGE

228 Izgradnja u inostranstvu

Gradnja u inostranstvu sastoji se od: (a) građevinskih radova za nerezidente od strane preduzeća sa prebivalištem u ekonomiji kompajliranja (kredit) i (b) dobara i usluga stečenih iz ekonomije u kojem ta preduzeća obavljaju građevinske aktivnosti (zaduženje).

229 Izgradnja na Kosovu

Izgradnja u ekonomiji kompajliranja sastoji se od: (a) građevinskih radova za stanovnike složene ekonomije od strane nerezidentnih građevinskih preduzeća (zaduženje), i (b) dobara i usluga u ekonomiji kompajliranja od strane rezidentnih preduzeća od strane tih nerezidentnih građevinskih preduzeća (kredit).

OSIGURAVAJUĆE I PENZIONE USLUGE

Osiguravajuće i penzione usluge uključuju usluge pružanja životnog osiguranja i anuiteta, neživotno osiguranje, reosiguranje, osiguranje tereta, penzije, standardizovane garancije i pomoćne usluge osiguranja, penzione šeme i standardizovane šeme garancije.

230 Direktno osiguranje

Direktno osiguranje je između osiguravajuće kuće i javnosti.

231 Životno osiguranje

Životno osiguranje uključuje tok plaćanja osiguranika u zamenu za paušalni iznos na kraju polise. Anuiteti su obrnuti, gde osiguravajući tok osigurava osiguravač u zamenu za paušalni iznos na početku polise.

232 Osiguranje tereta

Osiguranje tereta je oblik neživotnog osiguranja koji postavlja posebna pitanja za vrednovanje robe. Kao i prevoz tereta, identifikacija onog ko plaća osiguranje i da li ga uključuje u cenu robe određuje se konceptom procene vrijednosti FOB-a. Premije za osiguranje tereta koje se plaćaju na međunarodnoj robi pre nego što dosegnu carinsku granicu ekonomije izvoznika uključuju se u FOB cenu robe. Premije za osiguranje tereta koje plaćaju posle robe koja napušta carinsku granicu izvozne ekonomije tretira se kao da ih plaća uvoznik.

233 Reosiguranje

Reosiguranje je osiguranje gde obe strane polise pružaju usluge osiguranja.

234 Usluge pomoćnog osiguranja

Usluge pomoćnog osiguranja sastoje se od pružanja usluga usko povezanih sa poslovanjem osiguranja i penzionih fondova. Uključene su provizije zastupnika, posredovanje u osiguranju i agencijske usluge, usluge osiguranja i penzionog savetovanja, usluge procene i prilagođavanja gubitaka, aktuarske usluge, usluge upravljanja spašavanjem i regulatorne i usluge nadzora nad odštetama i usluge oporavka. Te se usluge naplaćuju kroz eksplicitne troškove.

235 Penzione i usluge standardizovane garancije

Prava na penziju pokazuju opseg novčanih potraživanja koje postojeći i budući penzioneri imaju ili protiv svog poslodavca ili fonda koji je poslodavac odredio za isplatu penzija zarađenih kao deo ugovora o naknadi između poslodavca i zaposlenika.

Standardizovane garancije definišu se kao one koje se ne osiguravaju finansijskim derivatom (kao što su kreditni svopovi), ali za koje se verovatnoća neispunjenja obaveza može utvrditi.

FINANSIJSKE USLUGE

236 Finansijske usluge

Finansijske usluge obuhvataju finansijske posredničke i pomoćne usluge, osim usluga osiguranja i penzionih fondova. Te usluge uključuju usluge koje obično pružaju banke i druge finansijske korporacije.

Uključuju uzimanje i pozajmljivanje depozita, akreditiva, usluge kreditnih kartica, provizije i troškove koji se odnose na finansijski lizing, faktoring, osiguravanje i kliring plaćanja. Uključene su i usluge finansijskog savetovanja, nadzor nad finansijskom imovinom ili polugama, upravljanje finansijskom imovinom, usluge praćenja, usluge pružanja likvidnosti, usluge preuzimanja rizika osim osiguranja, usluge spajanja i preuzimanja, usluge kreditnog rejtinga, berzanske usluge i povereničke usluge.

TROŠKOVI ZA UPOTREBU INTELEKTUALNE SVOJINE

237 Vlasnička prava

Naknade za upotrebu vlasničkih prava (poput patenata, zaštitnih znakova, autorskih prava, industrijskih procesa i dizajna, uključujući poslovne tajne, franšize). Ova prava mogu proizaći iz istraživanja i razvoja, kao i iz marketinga.

238 Licence za upotrebu, reprodukciju i distribuciju

Naknade za licence za reprodukciju ili distribuciju (ili oba) intelektualnog vlasništva sadržane u proizvedenim originalima ili prototipima (poput autorskih prava na knjige i rukopise, računarski softver, kinematografska dela i zvučne zapise) i srodnih prava (kao što su nastupi uživo i televizija, kablovsko ili satelitsko emitovanje).

239 Telekomunikacione usluge

Telekomunikacione usluge obuhvataju emitovanje ili prenos zvuka, slika, podataka ili drugih informacija putem telefona, teleksa, telegrama, radio i televizijskog kabla, radio i televizijskog satelita, elektronsku poštu, faksimil i slično, uključujući usluge poslovne mreže, telekonferencije i pomoćne usluge. Ne uključuju vrednost prebačenih informacija. Uključene su i usluge mobilne telekomunikacije, glavne internet usluge i usluge pristupa internetu, uključujući pružanje pristupa Internetu. Nisu uključeni instalacioni uređaji za telefonsku mrežnu opremu (uključeni u izgradnju) i usluge baza podataka (uključene u informacione usluge).

RAČUNARSKE USLUGE

Računarske usluge sastoje se od hardverskih i softverskih usluga i usluga obrade podataka. Iz računarskih usluga su isključeni kursevi računarskog osposobljavanja koji nisu dizajnirani za određenog korisnika (uključeni u druge lične, kulturne i rekreacione usluge). Naknade za licence za reprodukciju ili distribuciju softvera (ili oba) koji su uključeni u troškove za upotrebu intelektualnog vlasništva takođe su isključene. Iznajmljivanje računara bez operatera uključen je u operativni lizing.

240 Razvoj softvera

Razvoj softvera uključuje savetovanje o softveru i primenu softvera, analizu, dizajn i razvoj programa; proizvodnju, snabdevanje i dokumentaciju prilagođenog softvera.

241 Ostale usluge povezane sa računarima

Ova komponenta uključuje usluge obrade podataka, hosting veb stranica, razvoj i upravljanje bazama podataka i širenje podataka.

INFORMACIONE USLUGE

Informacione usluge uključuju usluge novinske agencije, poput davanja vesti, fotografija i članaka medijima. Ostale usluge pružanja informacija uključuju usluge baze podataka - koncepciju baze podataka, skladištenje podataka i diseminaciju podataka i baza podataka (uključujući direktorijume i spiskove slanja pošte), putem interneta i putem magnetnih, optičkih ili štampanih medija; i portali za veb pretraživanje

(usluge pretraživača koje pronalaze internet adrese za klijente koji unose ključne reči). Uključene su i direktne lične pretplate na novine i periodične publikacije, bilo putem pošte, elektronskog prenosa ili na drugi način; ostale usluge pružanja sadržaja na mreži; i usluge biblioteke i arhive. (Novine i periodične publikacije uključene su u opštu robu.) Preuzeti sadržaj koji nije softver (uključen u računarske usluge) ili audio i video zapisi (uključen u audiovizualne i povezane usluge) je uključen u informacione usluge.

242 Usluge novinske agencije

Usluge novinske agencije uključuju pružanje vesti, fotografija i članaka medijima.

243 Ostale informacione usluge

Ostale informacione usluge uključuju usluge poput koncepcije baza podataka, skladištenje podataka i širenja podataka. Takođe uključuje pružanje veb portala (pretraživača).

244 Usluge istraživanja i razvoja

Istraživačke i razvojne usluge sastoje se od usluga koje su povezane sa osnovnim istraživanjima, primenjenim istraživanjima i eksperimentalnim razvojem novih proizvoda i procesa. U principu su takve aktivnosti obuhvaćene u fizičkim, društvenim i humanističkim naukama, uključujući razvoj operativnih sistema koji predstavljaju tehnološki napredak. Takođe su obuhvaćena komercijalna istraživanja koja se odnose na elektroniku, farmaciju i biotehnologiju.

USLUGE PROFESIONALNOG I UPRAVLJAČKOG KONSALTINGA

Usluge profesionalnog i upravljačkog konsaltinga uključuju: (a) pravne usluge, računovodstvo, upravljački konsalting, upravljačke usluge i usluge odnosa sa javnošću; i (b) oglašavanje, istraživanje tržišta i usluge ispitivanja javnog mnjenja.

245 Pravne usluge

Uključuje pružanje pravnih usluga rezidenata nerezidentima i obrnuto.

246 Zastupanje, dokumentacija, računovodstvo, revizija, knjigovodstvo i usluge povezane sa porezom

Ova komponenta uključuje usluge povezane sa zastupanjem, dokumentacijom, računovodstvom, revizijom, knjigovodstvom, kao i usluge povezane sa porezom i slično.

247 Ostale profesionalne i razvojne usluge

Ostale profesionalne i razvojne usluge uključuju planiranje, organizaciju, planiranje troškova, upravljanje ljudskim resursima; odnose sa javnošću, reklamne usluge; usluge izlaganja na sajmovima; istraživanje tržišta; usluge ispitivanja javnog mnjenja

TEHNIČKE, TRGOVINSKE I DRUGE POSLOVNE USLUGE

Tehničke, trgovinske i druge poslovne usluge uključuju: (a) arhitektonske, inženjerske i druge tehničke usluge; (b) usluge obrade i uklanjanja zagađenja, poljoprivredne i rudarske usluge (c) usluge zakupa operativnog zakupa (d) usluge vezane za trgovinu i (e) druge poslovne usluge (usluge distribucije povezane sa vodom, parom, plinom i drugim naftnim proizvodima i snabdevanje klimatizacijom, gde su identifikovane odvojeno od usluga prenosa; postavljanje osoblja, sigurnosnih i istražnih službi; prevođenje i tumačenje; fotografske usluge; izdavanje; čišćenje zgrada; usluge nekretnina. Takođe su uključene i zadržani avansi koje nije moguće navesti u okviru bilo koje druge usluge.

248 Arhitektonske, inženjerske i druge tehničke usluge

Ova komponenta uključuje pružanje usluga povezanih za arhitekturu, inženjering i druge tehničke usluge.

249 Obrada otpada i uklanjanje zagađenja, poljoprivredne i rudarske usluge

Ova komponenta uključuje pružanje usluga vezanih za obradu i uklanjanje zagađenja, poljoprivredu i rudarstvo.

250 Ostale poslovne usluge povezane sa trgovinom

Trgovinske usluge obuhvataju provizije na transakcijama roba i usluga koje se plaćaju trgovcima, robnim brokerima, trgovcima, aukcijama i agentima za provizije. Na primer, ove usluge uključuju aukcijsku naknadu ili proviziju agenta za prodaju brodova, vazduhoplova i druge robe.

251 Operativni lizing

Operativni lizing je aktivnost davanja u zakup proizvedene imovine prema aranžmanima koji primaocu lizinga pružaju upotrebu opipljive imovine, ali ne uključuje prenošenje glavnina rizika i koristi vlasništva primaocu lizinga.

LIČNE, KULTURNE I POVEZANE USLUGE

lične, kulturne i rekreacione usluge se sastoje od (a) audiovizualnih i povezanih usluga i (b) drugih ličnih, kulturnih i rekreativnih usluga.

252 Audiovizualne i povezane usluge

Audiovizualne i povezane usluge sastoje se od usluga i naknada u vezi sa produkcijom filmova (na filmu, videokaseti, disku ili elektronskim prenosima itd.), radio i televizijskim programima (uživo ili na kaseti) i muzičkim snimcima.

253 Ostale lične, kulturne i rekreativne usluge

Ostale lične, kulturne i rekreativne usluge uključuju zdravstvene usluge, usluge obrazovanja i druge.

DRŽAVNA ROBA I USLUGE

Državna roba i usluge obuhvataju: (a) robu i usluge koje se pružaju enklavama i od strane enklava, poput ambasada, vojnih baza i međunarodnih organizacija; (b) robe i usluge stečene od ekonomije domaćina od strane diplomata, konzularnog osoblja i vojnog osoblja smeštenog u inostranstvu i njihovih članova porodice; i usluge koje pružaju vlade a nisu uključene u druge kategorije usluga.

254 Ambasade i konzulati

Ova komponenta uključuje robu i usluge koje se pružaju ambasadama i koje pružaju ambasade. Uključuje i robu i usluge koje su stečene od ekonomije domaćina od strane diplomata i konzularnog osoblja smeštenog u inostranstvu i njihovih članova porodice.

255 Vojne jedinice i agencije

Ova komponenta uključuje robu i usluge koje se pružaju vojnim bazama i međunarodnim organizacija i koje iste pružaju. Takođe uključuje dobre i usluge koje je od ekonomije domaćina dobilo vojno osoblje koje se nalazi u inostranstvu i članovi njihove porodice.

256 Ostala državna roba i usluge

Ova komponenta uključuje usluge koje pružaju vlade i nisu uključene u druge kategorije usluga.

PRIHODI

Uključuje potraživanja rezidentne kompanije od vlasništva nad potraživanjima nerezidenata; i (2) prihod koji rezidentna kompanija treba da isplati kao rezultat svojih obaveza prema nerezidentima. Uobičajeni oblici prihoda su dividende, raspodela dobiti i kamata.

310 Dividende i isplate

Dividende su podeljena dobit dodeljena vlasnicima udela za stavljanje sredstava na raspolaganje korporacijama.

311 Prihodi od ulaganja od vlasničkog kapitala i udela investicionog fonda (portfolio ulaganje)

Kupovina i prodaja: (i) vlasničkih hartija od vrednosti i sličnih hartija od vrednosti koje izdaju nerezidenti u posedu manjem od 10 procenata; (ii) izdate dužničke hartije od vrednosti (obveznice i novčanice i instrumenti tržišta novca) osim direktnih investitora; (iii) iznosi koji proizlaze iz transakcija oznaka, opcija, garancija i drugih finansijskih derivata.

312 Kamata

Kamata je oblik prihoda od investiranja koji vlasnici određenih vrsta finansijske imovine potražuju, odnosno depoziti, dužničke hartije od vrednosti, zajmovi i druga potraživanja, za stavljanje finansijske imovine na raspolaganje drugoj institucionalnoj jedinici. Prihodi od naplate SDR-a i izdvajanja SDR-a takođe su uključeni u kamate.

313 Porezi i subvencije na proizvodnju

Porez i subvencije na proizvode i proizvodnju treba evidentirati na računu primarnog dohotka kako bi se održala konceptualna usklađenost sa SNR-om. SNR za 2008. razlikuje između (a) poreza na proizvode koji se plaćaju po jedinici robe ili usluge. Primeri uključuju porez na dodatu vrednost, uvozne carine, izvozne poreze i trošarine; i (b) ostale poreze na proizvodnju. Primeri uključuju poreze na platne spiskove, periodične poreze na zgrade i zemljišta i poslovne dozvole.

314 Porezi na dohodak, bogatstvo

Tekući porezi na dohodak, bogatstvo itd. na međunarodnim računima sastoje se uglavnom od poreza koji se naplaćuju na prihod koji nerezidenti ostvaruju osiguravanjem svoje radne ili finansijske imovine. Uključeni su i porezi na kapitalnu dobit koji proizlaze iz imovine nerezidenata. Porezi na zarade i zarade nerezidentnih zaposlenih evidentiraju se kao doprinosi za nerezidente. Porez na dohodak i kapitalnu dobit od finansijske imovine mogu plaćati pojedinci, korporacije, neprofitne institucije, vlade i međunarodne organizacije. Porezi na kamate i dividende evidentiraju se kao naplativi od strane primaoca kamate ili dividende. Porezi na finansijske transakcije (poput poreza na izdavanje, kupovinu i prodaju vrednosnih papira) koje plaćaju nerezidenti takođe su tekući transferi. (Međutim, ako su takvi porezi klasifikovani kao drugi porezi na proizvode i proizvodnju u nacionalnim računima, prema konvenciji, mogu se na isti način tretirati u skladu sa međunarodnim računima.) Porez na dohodak i bogatstvo mogu se uvesti i plaćaju se direktno međunarodnim organizacijama, poput agencija ekonomske zajednice. Porez na najam i vlasništvo nad zemljom tretiraju se kao porez koji plaćaju proizvođači rezidenti ili institucionalne jedinice rezidenti.

315 Najam

Najam obuhvata prihode od prihoda za stavljanje prirodnih resursa na raspolaganje drugoj institucionalnoj jedinici.

OGRANIČENJA I TRANSFER NA NPISH-ovima

316 Naknada zaposlenih

Naknada zaposlenih predstavlja naknadu u zamenu za doprinos rada u proizvodnom procesu koji doprinosi fizičko lice u odnosu poslodavac-zaposlenik sa preduzećem.

317 Socijalne beneficije povezane sa penzionim fondovima i socijalnim osiguranjem

Primeri socijalnih davanja uključuju doprinose ili subvencije poslodavaca za penzije, životno osiguranje i zdravstveno osiguranje; dodaci za decu, supružnike, porodicu, obrazovanje ili druge isplate za izdržavane članove; isplate radnicima koji su odsutni sa posla zbog bolesti, slučajne povrede, porodijskog odsustva i tako dalje; i otpremnine. Uključeni su i stvarni i pripisani socijalni doprinosi.

318 Socijalni doprinosi za penzione šeme i šeme socijalnog osiguranja

Socijalni doprinosi poslodavaca su socijalni doprinosi koje poslodavci plaćaju u fondove socijalnog osiguranja ili druge sisteme socijalnog osiguranja u vezi sa zapošljavanjem kako bi osigurali socijalna davanja za svoje zaposlene.

319 Lični transferi

Lični transferi se sastoje od svih ostalih tekućih transfera u gotovini ili u naturi izvršenih ili primljenih od strane rezidentnih domaćinstava za ili od nerezidentnih domaćinstava (npr. Iznos plaćen za ulaznice sa lutrije i igara na sreću kao i prenos novca pobjednicima ili dobrotvornim društvima)

320 Lutrije i druge igre na sreću

Vrednost usluga lutrije i drugih igara na sreću koje se pružaju od strane nerezidenata ili nerezidentima procenjuje se kao iznos koji su nerezidenti pomnožili sa ukupnim odnosom usluga i ukupnim iznosom igre na sreću za tog operatera igre na sreću ili vrstu igre na sreću. Ova metoda posebnog identifikovanja komponente usluge slična je metodi koja se koristi za usluge osiguranja. Iznosi plaćeni za kartice za igre na sreću ili stavljeni u oklade sastoje se od: (a) naknade za uslugu jedinici koja organizira lutriju ili igru na sreću i (b) trenutne transfere koji se plaćaju od strane lica koja igraju igru na sreću pobjednicima, a u nekim slučajevima i dobrotvornim organizacijama. Smatra se da se transferi odvijaju direktno od onih koji učestvuju u lutriji ili igri na sreću dobitnicima i dobrotvornim organizacijama. Odnosno, oni se ne evidentiraju kao transferi u ili od strane jedinice koja upravlja igrom na sreću. Neke od naknada za usluge po kupovnim cenama mogu uključivati poreze za kockanje, koje operator prikazuje, a ne kupci

321 Transferi preko operatora za transfer novca koji nisu uključeni gore

Operateri novca su podsektor finansijskih pomoćnika, koji se sastoji od svih finansijskih korporacija koje su uglavnom uključene u aktivnosti povezane s transakcijama u finansijskim sredstvima i obavezama ili pružanjem regulatornog konteksta za ove transakcije, ali u okolnostima koje ne uključuju pomoćno preuzimanje vlasništva pri čemu se finansijska imovina i obaveze obavljaju.

322 Sredstva koja pojedinci šalju kao depozit na vlastiti bankovni račun

Ova komponenta uključuje prenesena sredstva od strane pojedinaca za deponovanje na vlastiti bankovni račun u svrhu štednje ili druge svrhe.

323 Premije i potraživanja neživotnog osiguranja (osiguravač i osiguranik)

Premije za neživotno osiguranje sastoje se od bruto premija koje moraju platiti osiguranici za sticanje osiguranja tokom obračunskog perioda (zarađene premije), i premijskih dodataka koji se plaćaju iz prihoda od investiranja koji se mogu pripisati osiguranicima osiguranja. Ukupna premija neživotnog osiguranja koja se plaća na ovaj način mora pokrivati plaćanje naknada za usluge osiguravajućim društvima za uređenje osiguranja i isplate za samo osiguranje. Zahtevi za neživotna osiguranja su iznosi koji se plaćaju u namirivanju potraživanja koja dospevaju u tekućem obračunskom periodu. Zahtevi dospevaju u trenutku kada se dogodi slučajnost koja uzrokuje validno potraživanje.

324 Ostali razni transferi

Ova komponenta uključuje ostale transfere koji nisu navedeni u trenutnoj kategoriji

TRENTNA MEĐUNARODNA SARADNJA

Pomoć stranog razvoja između vlada

410 Tekući transferi i tehnička pomoć

Tehnička pomoć koju pruža subjekat rezident u ekonomiji donatora treba biti evidentirana kao izvoz usluge od strane donatora za ekonomiju primaoca. Tehnička pomoć obuhvata širok spektar različitih usluga, uključujući računarske i poslovne usluge, i treba ih klasifikovati prema prirodi usluge koja se pruža određenim službama, ako je moguće. Tehnička pomoć koju pruža država ili međunarodna organizacija klasifikuje se kao vladina služba samo ako nije klasifikovana u određenu uslugu i ako je osoblje za tehničku pomoć zaposleno u državi donatoru ili međunarodnoj organizaciji. Tehnička pomoć može biti podložna plaćanju od strane primaoca, ili finansirati tekućim ili kapitalnim prenosom od donatora. Kada se pruža prekogranična tehnička pomoć bez da se primaocu naplati naknada, evidentira se tekući ili kapitalni iznos za vrednost pruženih usluga.

411 Kapitalni transferi (veliki investicioni grantovi)

Investicioni grantovi se sastoje od kapitalnih transfera u gotovini ili u naturi koje vlade ili međunarodne organizacije izvršavaju u druge institucionalne jedinice za finansiranje svih ili dela troškova njihovog sticanja osnovnih sredstava. Korisnici mogu biti druge vlade ili drugi subjekti. Korisnici su obavezni da koriste investicione podrške primljene u gotovini za potrebe bruto investicija u osnovna sredstva, a bespovratna sredstva su često vezana za određene investicione projekte, poput velikih građevinskih projekata. Nepovratna sredstva za investiranje organizacija koja nisu opšta država i međunarodne organizacije su drugi kapitalni transferi.

412 Transferi ka NPISH-ovima

Transferi NPISH-ovima uključuju donacije, u gotovini ili u naturi, iz vladinog i poslovnog sektora u dobrotvorne organizacije u drugoj ekonomiji. Pored toga, veliki deo privatne i službene pomoći kao i prekogranično sponzorstvo obrazovnih i kulturnih aktivnosti (uključujući stipendije) biće uključen u ovu tačku.

413 Doprinosi koji se plaćaju međunarodnim organizacijama

Kapitalni transferi poput izuzetno velikih donacija domaćinstava ili preduzeća neprofitnim institucijama za finansiranje bruto investicije u osnovni kapital, poput poklona univerzitetima za pokrivanje troškova izgradnje novih rezidentnih koledža, biblioteka i laboratorija. Kapitalni transferi uključuju i novčane grantove vlada donatora ili multilateralnih finansijskih institucija ekonomiji dužnika koja će se koristiti za otplatu duga.

Kapitalni doprinos međunarodnoj organizaciji ili neprofitnoj instituciji je transfer kapitala ako ne stvara kapital za davaoca doprinosa.

414 Ostalo

Ova kategorija uključuje transfere koji nisu obuhvaćeni prethodnim kategorijama.

PROIZVEDENA I NEPROIZVEDENA NEFINANSIJSKA SREDSTVA

510 Kripto valute (Bitcoin i slična kripto imovina)

Kripto imovina su digitalni prikazi vrednosti, omogućeni napredak u kriptografiji i tehnologiji distribuirane glavne knjige (DLT). BLCA su jedna vrsta kripto imovine. Oni su digitalna imovina zasnovana na DLT-u i osmišljena su da rade kao medij razmene. Primeri BLCA-ova su: Bitcoin, Ether, Ripple (XRP), Bitcoin Cash, EOS, Stellar i Litecoin. U ovom priručniku se BLCA koristi posebno za označavanje one kripto imovine koja je zamišljena da služi kao opšte sredstvo razmene za plaćanja između pojedinaca, bez

izdavača i bez druge odgovornosti. Kripto imovina kombinuje svojstva valuta, roba i nematerijalne imovine.

Oni se smatraju nefinansijskim, proizvedenim sredstvima i odvojeno se evidentiraju kao uvoz / izvoz.

512 Prodaja neproizvedene nefinansijske imovine (primanja)

Neproizvodna, nefinansijska imovina sastoji se od: (a) prirodnih resursa; (b) ugovori, zakupi i licence; i (c) marketing sredstva (i goodwill). Prirodni resursi uključuju zemljište, mineralna prava, prava na šume, vodu, ribolovna prava, vazdušni prostor i elektromagnetni spektar. Ugovori, zakupi i licence obuhvataju one ugovore, zakupe i licence koji su priznati kao ekonomska imovina. Marketinška sredstva sastoje se od predmeta kao što su nazivi marki, jarboli, zaštitni znakovi, logotipi i nazivi domena.

Prodaja se odnosi na prodaju ove imovine i registruje se na kredit.

513 Otkup neproizvedene nefinansijske imovine (isplate)

Neproizvodna, nefinansijska imovina sastoji se od: (a) prirodnih resursa; (b) ugovori, zakupi i licence; i (c) marketing sredstva (i goodwill). Prirodni resursi uključuju zemljište, mineralna prava, prava na šume, vodu, ribolovna prava, vazdušni prostor i elektromagnetski spektar. Ugovori, zakupi i licence obuhvataju one ugovore, zakupe i licence koji su priznati kao ekonomska imovina. Marketinška sredstva sastoje se od predmeta kao što su nazivi marki, jarboli, zaštitni znakovi, logotipi i nazivi domena.

Akvizicije se odnose na kupovinu ove imovine i registriraju se na zaduženju.

DIREKTNE INVESTICIJE

Direktne investicije u inostranstvu

Direktno investiranje u inostranstvo obuhvata imovinu i obaveze između direktnih investitora rezidenata i njihovih preduzeća za direktna investiranja. Takođe obuhvata imovinu i obaveze između rezidentnih i nerezidentnih sestrinskih preduzeća. Direktno investiranje u inostranstvo naziva se i spoljno direktno investiranje.

Kapital

Obuhvata deoničarski kapital podružnica, sve dionice (sa ili bez prava glasa) u kompanijama kćerima i pridruženim preduzećima (poput pružanja mehanizacije od strane direktnog investitora preduzeću sa direktnim investiranjem) koji čine deo kapitala preduzeća za direktno investiranje. Vlasnički kapital pokriva i sticanje preduzeća sa direktnim investiranjem akcija u direktnom investitoru.

610 Kupovina nekretnina u inostranstvu

Uplate i primanja vezana za privatno investiranje/ prodaju nekretnina u inostranstvu od strane rezidenata.

611 DI sa Kosova investira u preduzeće za direktne investicije (DIE) u inostranstvu

Direktne strane investicije odražavaju cilj uspostavljanja trajnog interesa rezidentnog preduzeća u jednoj ekonomiji (direktni investitor) u preduzeću (preduzeće sa direktnim investiranjem) koje je nastanjeno u ekonomiji koja nije ekonomija direktnog investitora. Direktno ili indirektno vlasništvo investitora sa prebivalištem u drugoj ekonomiji od 10% ili više sa pravom glasa preduzeća sa prebivalištem u jednoj ekonomiji dokaz je takve povezanosti.

612 Obrnuto investiranje (DIE stiže kapital u svojoj DI na Kosovu)

Obrnuta investicija nastaje kada preduzeće za direktno investiranje poseduje određeni udeo, ali manji od 10 procenata sa pravom glasa, u svom direktnim ili indirektnom direktnom investitoru koji se nalazi na Kosovu.

613 Između sestrinskih preduzeća (nijedno FE ne kontroliše drugo FE)

Preduzeće je sestrinsko preduzeće ako dve kompanije imaju istog direktnog ili indirektnog direktnog investitora, ali ni jedno ni drugo nije direktno ili indirektno direktni investitor u drugo preduzeće.

Sva imovina i obaveze između sestrinskih preduzeća prikazuju se u direktnim investicijama u inostranstvu kada je krajnje matično kontrolno preduzeće rezident. U tom slučaju se kontrola i uticaj ostvaruju iz ekonomije rezidenta, tako da je korisno razmatrati investiciju u neko drugo sestrinsko preduzeće u inostranstvu na isti način kao i spoljno investiranje.

DUŽNIČKI INSTRUMENTI (KREDITI IZMEĐU KOMPANIJA)

Dužnički instrumenti su oni instrumenti koji zahtevaju plaćanje glavnice i/ili kamata u određenom (određenim) trenutku u budućnosti. Dužnički instrumenti sastoje se od valute, depozita i dužničkih vrednosnih papira.

614 DI sa Kosova daje kredit ili trgovinski kredit svojoj DIE u inostranstvu

Kreditiranje između kompanija koristi se za opisivanje pozicija direktnih investicija između povezanih preduzeća. Uključuje transakcije i pozicije investicionog duga; nije ograničeno na kredite. Ova komponenta uključuje pružanje kredita ili trgovinskog kredita od rezidentnog direktnog investitora njegovom preduzeću za direktno investiranje, koje se nalazi u inostranstvu.

615 Povratne investicije (DI dobija kredit u svom DIE na Kosovu)

Povratna investicija nastaje kada preduzeće za direktno investiranje dobije kredit od svog direktnog ili indirektnog direktnog investitora sa sedištem na Kosovu.

616 Između sestrinskih preduzeća (sticanje dužničkih instrumenata)

Preduzeće sa direktnim investiranjem ili sestrinsko preduzeće takođe može imati kredite ili dugovanja zbog ili od sestrinskih preduzeća u inostranstvu. Nijedno od ovih povezanih preduzeća ne mora imati udeo od 10% ili više sa pravom glasa u drugom pod uslovom da imaju direktno ili indirektno zajedničko matično preduzeće.

DIREKTNO INVESTIRANJE NA KOSOVU

Direktno investiranje u izveštajnoj ekonomiji uključuje sve obaveze i imovinu između rezidentnih preduzeća za direktno investiranje i njihovih direktnih investitora. Takođe obuhvata imovinu i obaveze između rezidentnih i nerezidentnih preduzeća ako je krajnje kontrolno matično preduzeće nerezident. Direktno investiranje u ekonomiju koja se izveštava naziva se i indirektnim investiranjem.

KAPITAL

Kapital se sastoji od svih instrumenata i zapisa koji priznaju potraživanja od preostale vrednosti korporacije ili kvazi korporacije, nakon što su ispunjeni zahtevi svih kreditora. Kapital se tretira kao obaveza institucionalne jedinice koja je izdala (korporaciju ili drugu jedinicu). U BOP-u ovo uključuje prodaju akcija i svih sličnih udela od strane preduzeća rezidenata na Kosovu što predstavlja 10% udela.

617 Investiranje migranata u nekretnine

Privatno investiranje nerezidenata u nekretnine na Kosovu (na primer, kupovina letovališta ili drugih rezidencija na Kosovu od nerezidenata u lične ili svrhe izdavanja). Doznake u vrednosti od > 15.000 evra i bez jasnog opisa takođe se smatraju investiranjem u nekretnine na Kosovu.

618 Investiranje svih ostalih nerezidenata u nekretnine na Kosovu

Privatno investiranje nerezidenata u nekretnine na Kosovu (na primer, kupovina letovališta ili drugih rezidencija na Kosovu od nerezidenata za lične ili svrhe izdavanja).

619 DI iz inostranstva investira u DIE na Kosovu

Direktne strane investicije odražavaju cilj uspostavljanja trajnog interesa rezidentnog preduzeća u jednoj ekonomiji (direktni investitor) u preduzeću (preduzeće sa direktnim investiranjem) koje je nastanjeno u ekonomiji koja nije ekonomija direktnog investitora. Direktno ili indirektno vlasništvo investitora sa prebivalištem u drugoj ekonomiji od 10% ili više sa pravom glasa preduzeća sa prebivalištem u jednoj ekonomiji dokaz je takve povezanosti.

620 Obrnute investicije

Obrnuta investicija nastaje kada preduzeće za direktno investiranje poseduje određeni udeo, ali manji od 10 procenata sa pravom glasa, u svom direktnim ili indirektnom direktnom investitoru koji se nalazi u inostranstvu.

621 Između sestrinskih preduzeća (sticanje kapitala)

Preduzeće je sestrinsko preduzeće ako dve kompanije imaju istog direktnog ili indirektnog direktnog investitora, ali ni jedno ni drugo nije direktno ili indirektno direktni investitor u drugo preduzeće.

Sva imovina i obaveze između sestrinskih preduzeća prikazuju se u direktnim investicijama u inostranstvu kada je krajnje kontrolno matično preduzeće rezident. U tom slučaju se kontrola i uticaj ostvaruju iz ekonomije rezidenta, tako da je korisno razmatrati investiciju u neko drugo sestrinsko preduzeće u inostranstvu na isti način kao i spoljno investiranje.

DUŽNIČKI INSTRUMENTI

622 DI iz inostranstva daje kredit ili trgovinski kredit svojoj DIE na Kosovu

Kreditiranje između kompanija koristi se za opisivanje pozicija direktnih investicija između povezanih preduzeća. Uključuje transakcije i pozicije investicionog duga; nije ograničeno na kredite. Ova komponenta uključuje pružanje kredita ili trgovinskog kredita od nerezidentnog direktnog investitora njegovom preduzeću za direktno investiranje, koje se nalazi na Kosovu.

623 Povratne investicije (DI dobija kredit u svom DIE u inostranstvu))

Povratna investicija nastaje kada preduzeće za direktno investiranje dobije kredit od svog direktnog ili indirektnog direktnog investitora sa sedištem u inostranstvu.

624 Između sestrinskih preduzeća (sticanje dužničkih instrumenata)

Preduzeće sa direktnim investiranjem ili sestrinsko preduzeće takođe može imati kredite ili dugovanja zbog ili od sestrinskih preduzeća u inostranstvu. Nijedno od ovih povezanih preduzeća ne mora imati udeo od 10% ili više sa pravom glasa u drugom pod uslovom da imaju direktno ili indirektno zajedničko matično preduzeće..

PORTFOLIO INVESTICIJA

710 Kapital uvrštenih deonica

Uvrštene deonice su deonice na berzi i mogu se ponekad nazivati deonicama koje kotiraju na berzi. Postojanje kotiranih cena uvrštenih deonica na berzi znači da su trenutne tržišne cene obično lako dostupne. Pored aspekata procene, uvrštene deonice obično izdaju različite vrste korporacija (podružnice i manja preduzeća) i obično imaju različite regulatorne zahteve

711 Kapital neuvrštenih deonica (privatni kapital / rizični kapital)

Neuvrštene deonice se ponekad mogu nazvati privatnim kapitalom (rizični kapital često ima ovaj oblik). Privatni kapital odnosi se na izvor deoničkih fondova koji se nalaze na privatnim tržištima; međutim, privatni kapital se može koristiti za investiranje u uvrštene deonice, uključujući preuzimanje javnih kompanija koje su na berzi, i povlačenje iz njih. Neuvrštene deonice takođe obično izdaju različite vrste korporacija (podružnice i manja preduzeća) i obično imaju različite regulatorne zahteve.

712 Deonice investicionog fonda

Deonice ili jedinice investicionog fonda (tj. izdate od strane investicionih fondova) koje su evidentirane vrednosnim papirima i koje nisu rezervna imovina ili direktna investicija uključuju se u portfolio investiranja. Iako se radi o pregovaračkim instrumentima, finansijski derivati kojima se trguje na berzi nisu uključeni u portfolio investiranja jer su uključeni u njihovu posebnu kategoriju.

713 Dugoročni dužnički vrednosni papiri (više od jedne godine)

Uključuju obveznice, dužničke zapise, komercijalne zapise, menice, depozitne potvrde i druge trgovačke nematerijalne hartije od vrednosti koje nisu finansijski derivati. Dugoročne dužničke hartije od vrednosti uključuju instrumente izdate sa rokom dospeća dužim od 12 meseci od nerezidenata za rezidente i obrnuto.

714 Kratkoročni dužnički vrednosni papiri (1 godina ili manje)

Uključuju obveznice, dužničke zapise, komercijalne zapise, menice, depozitne potvrde i druge trgovačke nematerijalne hartije od vrednosti koje nisu finansijski derivati. Kratkoročne dužničke hartije od vrednosti uključuju instrumente izdate sa rokom dospeća kraćim od 12 meseci od nerezidenata za rezidente i obrnuto.

FINANAIJSKI DERIVATI

810 Forward

Ugovor vrste forward (forward) je безусловni ugovor kojim dve ugovorne strane pristaju da razmenjuju određenu količinu osnovne stavke (stvarne ili finansijske) po ugovorenoj ceni (fiksna cena) na određeni datum.

812 Opcije, fjučersi, garanti, svopovi itd

U ugovoru vrste opcija (opcija), kupac stiče od prodavca pravo kupovine ili prodaje, u zavisnosti od toga je li je opcija poziv (kupovina) ili stavljanje u promet (prodaja) određenog osnovnog predmeta po fiksnoj cijeni na ili pre navedenog datuma.

Konverzija duga (svop) je razmena duga, tipično sa popustom - za potraživanje bez duga kao što je kapital ili za druge kompenzacione fondove koji se mogu koristiti za finansiranje određenog projekta ili politike. Garancije su oblik opcije izvedenog finansijskog instrumenta koji vlasniku daje pravo, ali ne i obavezu da od izdavaoca naloga kupi fiksni iznos osnovne imovine, poput deonica i obveznica, po ugovorenoj ceni ugovora za određeni vremenski period ili na određeni datum.

OSTALE INVESTICIJE

910 Deonice koje nisu deo DI-a i PI-a

Ostali kapital je kapital koji nije u obliku vrednosnih papira. Ostali kapital uključen je u ostale investicije, ako to nije direktna investicija ili rezervna imovina.

911 Depozit

Depoziti uključuju sva potraživanja koja su (a) prema centralnoj banci, korporacijama koje uzimaju depozite osim centralne banke i, u nekim slučajevima, drugim institucionalnim jedinicama; i (b) predstavljeni dokazima o depozitu.

912 Zajmovi, dugoročni

Zajmovi su finansijska imovina koja (a) se stvara kada kreditor pozajmljuje sredstva direktno dužniku, i (b) dokazuju dokumenti o kojima se ne može pregovarati. Zajmovi sa trajanjem dužim od godinu dana smatraju se dugoročnim zajmovima.

913 Zajmovi, kratkoročni

Zajmovi su finansijska imovina koja (a) nastaje kada kreditor pozajmljuje sredstva direktno dužniku, i (b) dokazuju dokumenti o kojima se ne može pregovarati.

914 Ostala potraživanja/obaveze

Ostala potraživanja / dugovanja uključuju predumove i odložene isplate za zamenu neproizvedene imovine.

REZERVNA SREDSTVA

101 Monetarno zlato

Monetarno zlato je zlato na koje monetarne vlasti (ili drugi koji podležu efektivnoj kontroli monetarnih vlasti) imaju pravo i drže se kao rezervna imovina.

102 Specijalna prava vučenja (SDR)

SDR-ovi su sredstva međunarodne rezerve koje je stvorio MMF i dodeljena članovima u cilju dopune postojećih službenih rezervi.

103 Rezervna pozicija u MMF-u

Rezervna pozicija u MMF-u je zbir (a) „tranše rezervi“, to jest iznosa deviza (uključujući SDR) koji država članica može u kratkom roku povući iz MMF-a; 16 i (b) bilo kakvog zaduživanja MMF-a (prema ugovoru o zajmu) na računu opštih resursa koji je lako dostupan državi članici, uključujući pozajmljivanje države izveštajne MMF-u u skladu s Opštim aranžmanima zaduživanja (GAB) i Novim aranžmanima zaduživanja (NAB). Iako zemlja članica mora podneti izjavu o potrebi plaćanja kupovne rezerve u tranši (smanjenje rezervne pozicije), MMF ne osporava zahtev člana za kupovinom rezervnih tranša. Konvertibilne valute iz rezervne tranše mogu biti dostupne u roku od nekoliko dana.

104 Depoziti

Depoziti se odnose na one koji su dostupni na zahtjev; mogu se uključiti depoziti sa fiksnim rokom koji su otkupljivi na zahtev ili u vrlo kratkom roku bez preteranog uticaja na vrednost depozita. Depoziti uključeni u rezervnu imovinu su oni koji se drže u stranim centralnim bankama, BIS-u i drugim nerezidentnim korporacijama koje uzimaju depozite, i ugovori o depozitima sa povereničkim računima MMF-a koji se lako mogu podmiriti da bi se ispunile potrebe za finansiranjem platnog bilansa.

105 Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti su dužnički i vlasnički instrumenti koji imaju karakteristično svojstvo prenosivosti. U rezervnoj imovini hartije od vrednosti uključuju likvidne i tržišne vlasničke i dužničke hartije od vrednosti koje izdaju nerezidenti; uključene su dugoročne hartije od vrednosti (kao što su 30-godišnje američke državne obveznice).

106 Ostala potraživanja

Ostala potraživanja uključuju kredite nerezidentnim korporacijama koje ne preuzimaju depozite, dugoročne zajmove na poverenički račun MMF-a koji se lako otplaćuju kako bi se ispunile potrebe za finansiranjem platnog bilansa, zajmovi koji proizlaze iz obratne repo transakcije (osim ako nisu klasifikovani kao depoziti) i druga finansijska imovina koja nije uključena ranije, ali to je imovina u stranoj valuti koja je dostupna za neposrednu upotrebu

Aneks 3: Kodovi zemalja (ISO 3166) i valute (4217)

Aneks 4. Kodovi zemalja

Zemlja	Kod	Zemlja	Kod	Zemlja	Kod	Zemlja	Kod
Belgija	BE	Albanija	AL	Dominika	DM	Liberija	LR
Bugarska	BG	Andora	AD	Dominikanska Republika	DO	Madagaskar	MG
Češka Republika	CZ	Belorusija	BY	El Salvador	SV	Malavi	MW
Danska	DK	Bosna i Hercegovina	BA	Grenada	GD		ML
Nemačka	DE	Farska ostrva	FO	Gvatemala	GT	Mauritanija	MR
Estonija	EE	Gibraltar	GI	Haiti	HT	Mauricijus	MU
Irska	IE	Gernzi	GG	Honduras	HN	Mozambik	MZ
Grčka	GR	Sveta stolica (Država Vatikanskoga Grada)	VA	Jamajka	JM	Namibija	NA
Španija	ES	Otok Man	IM	Meksiko	MX	Niger	NE
Francuska	FR	Jersey	JE	Monserat	MS	Nigerija	NG
Hrvatska	HR	Severna Makedonija	MK	Nikaragva	NI	Južna Afrika	ZA
Italija	IT	Moldova	MD	Panama	PA	Ruanda	RW
Kipar	CY	Crna Gora	ME	Sent Kits - Nevis	KN	Sveta Jelena	SH
Letonija	LV	Rusija	RU	Sent Lusija	LC	Sao Tome i Principe	ST
Litvanija	LT	Srbija	RS	St Martin	SX	Senegal	SN
Luksemburg	LU	San Marino	SM	Sent Vinsent i Grenadini	VC	Sejšeli	SC
Mađarska	HU	Turska	TR	Trinidad i Tobago	TT	Sijera Leone	SL
Malta	MT	Ukrajina	UA	Ostrva Turks i Kaikos	TC	Somalija	SO
Holandija	NL	Alžir	DZ	Devičanska ostrva, SAD	VI	Sudan	SD
Austrija	AT	Egipat	EG	Argentina	AR	Južni Sudan	SS
Poljska	PL	Libija	LY	Bolivija	BO	Svazilend	SZ
Portugalija	PT	Maroko	MA	Brazil	BR	Tanzanija	TZ
Rumunija	RO	Tunis	TN	Čile	CL	Togo	TG
Slovenija	SI	Angola	AO	Kolumbija	CO	Uganda	UG
Slovačka	SK	Benin	BJ	Ekvador	EC	Zambija	ZM
Finska	FI	Bocvana	BW	Foklanska Ostrva	FK	Zimbabve	ZW
Švedska	SE	Britanska Teritorija Indijskog Okeana	IO	Gvajana	GY	Bahrein	BH
Ujedinjeno kraljevstvo	GB	Burkina Faso	BF	Paragvaj	PY	Irak	IQ
Island	IS	Burundi	BI	Peru	PE	Kuvajt	KW
Lihtenštajn	LI	Kamerun	CM	Surinam	SR	Oman	OM
Norveška	NO	Zelenortska Ostrva	CV	Urugvaj	UY	Katar	QA
Švajcarska	CH	Centralnoafrička Republika	CF	Venecuela	VE	Saudijska Arabija	SA
Kanada	CA	Čad	TD	Ujedinjeni arapski emirati	AE	Američka Samoa	AS
Grenland	GL	Komori	KM	Jemen	YE	Guam	GU
Zemlja	Kod	Zemlja	Kod	Zemlja	Kod	Zemlja	Kod

Ujedinjene države	US	Kongo	CG	Armenija	AM	Ujedinjene Države Manjih Udaljenih Ostrva	UM
Angvila	AI	Côte d'Ivoire (Obala slonovače)	CI	Azerbejdžan	AZ	Australija	AU
Antigva i Barbuda	AG	Kongo, Demokratska Republika	CD	Gruzija	GE	Kokosova (Kiling) Ostrva	CC
Aruba	AW	Džibuti	DJ	Izrael	IL	Božićna Ostrva	CX
Bahami	BS	Ekvatorijalna Gvineja	GQ	Jordan	JO	Herd i Mekdonald Ostrva	HM
Barbados	BB	Eritreja	ER	Liban	LB	Norfolk Ostrvo	NF
Belize	BZ	Etiopija	ET	Palestina	PS	Fudži	FJ
Bermudi	BM	Gabon	GA	Sirijska Arapska Republika	SY	Francuska Polinezija	PF
Bonaire, Sint Eustazije i Saba	BQ	Gambija	GM	Avganistan	AF	Kiribati	KI
Devičanska Ostrva (Britanska)	VG	Gana	GH	Bangladeš	BD	Maršalska Ostrva	MH
Kajmanska Ostrva	KY	Gvineja	GN	Butan	BT	Mikronezija (Ujedinjene Države	FM
Kosta Rika	CR	Gvineja Bisao	GW	Brunej Darusalam	BN	Nauru	NR
Kuba	CU	Kenija	KE	Burma/Mjanmar	MM	Nova Kaledonija	NC
Kurasao	CW	Lesoto	LS	Kambodža	KH	Novi Zeland	NZ
Kina	CN	Kukova Ostrva	CK	Nepal	NP	Tuvalu	TV
Hong Kong	HK	Niue	NU	Severna Koreja	KP	Vanuatu	VU
Indija	IN	Niue	TK	Pakistan	PK	Samoa	WS
Indonezija	ID	Severnomarijanska Ostrva	MP	Filipini	PH	Volis i Futuna Ostrva	WF
Iran	IR	Palau	PW	Singapur	SG	Američka Samoa	AS
Japan	JP	Papua Nova Gvineja	PG	Južna Koreja	KR	Guam	GU
Kazahstan	KZ	Pitkern	PN	Šrilanka	LK	Ujedinjene Države Manjih Udaljenih Ostrva	UM
Kirgistan	KG	Antarktik	AQ	Tajvan	TW	Australija	AU
Laos	LA	Buve Ostrvo	BV	Tadžikistan	TJ	Kokosova (Kiling) Ostrva	CC
Makao	MO	Južna Džordžija i Južna Sendvič Ostrva	GS	Tajland	TH	Božićna Ostrva	CX
Malezija	MY	Južna Francuska Teritorija	TF	Timor-Leste	TL	Herd i Mekdonald Ostrva	HM
Maldivi	MV	Solomonska Ostrva	SB	Turkmenistan	TM	Norfolk Ostrvo	NF
Mongolija	MN	Tonga	TO	Uzbekistan	UZ	Fudži	FJ
Institucije Evropske unije (isklj. ECB i ESM)	4A	Međunarodni monetarni fond	1C	Vijetnam	VN	Francuska Polinezija	PF
Evropska investiciona banka	4C	Evropski mehanizam za stabilizaciju (ESM)	4S	Ostale zemlje u svetu nisu kodirane	W19	Međunarodne organizacije (isklj. institucije EU)	9A
Evropski mehanizam za stabilizaciju (ESM)	4F						

Aneks 5. ITRS OBRAZAC IZVJEŠTAJA

SISTEM IZVEŠTAVANJA O MEĐUNAORDNIM TRANSAKCIJAMA (Verzija 4.0)

Ime banke:

Izveštajnom periodu

Broj izvještaja

kod banke

Datum izveštavanja

Revidiran

Odgovorni službenik_____
Menadžer

Centralna Banka Republike Kosovo

Obrazac 1- Sopstvene transakcije banke

Broj	Datum transakcije	Referentni broj	Ime nerezidenta	ISIN Kod	Kod države	ITRS Kod	Interni ITRS code	Opis transakcije	Plaćanje	Primanja

Centralna Banka Republike Kosovo

Obrazac 2 – Transakcije Klijenata Banke ≥10,000

Broj	Datum transakcije	Referentni broj	Kod banke	Ime reyidenta	Registracioni broj	Ime nerezidenta	Kod druge strane	Kod države	ITRS kod	Interni ITRS kod	Opis transakcije	Isplata	Primanja

